

Έγγραφο συνόδου

A9-0194/2022

24.6.2022

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τη φτώχεια των γυναικών στην Ευρώπη
(2021/2170(INI))

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

Εισηγήτρια: Lina Gálvez Muñoz

Συντάκτρια γνωμοδότησης (*):
Lucia Āuriš Nicholsonová, Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών
Υποθέσεων

(*) Συνδεδεμένη επιτροπή – Άρθρο 57 του Κανονισμού

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	24
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	28
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	46
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	47

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη φτώχεια των γυναικών στην Ευρώπη
(2021/2170(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 8, 9, 151, 153 και 157 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα δε τις διατάξεις σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματα και την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1979 για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών,
- έχοντας υπόψη το θεματολόγιο του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την αρχή σύμφωνα με την οποία κανείς δεν πρέπει να μένει στο περιθώριο και, ιδίως, τον στόχο 1 για την εξάλειψη της φτώχειας, τον στόχο 5, που αποσκοπεί στην επίτευξη της ισότητας των φύλων και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των γυναικών, και τον στόχο 8, ο οποίος επιδιώκει την επίτευξη βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης,
- έχοντας υπόψη την αναπτυξιακή στρατηγική της ΕΕ «Ευρώπη 2020», και ειδικότερα τον στόχο της για μείωση του αριθμού των ανθρώπων στην ΕΕ που ζουν κάτω από τα εθνικά όρια φτώχειας κατά 25 % έως το 2020, γεγονός που θα οδηγήσει σε έξοδο 20 εκατομμυρίων ατόμων από τη φτώχεια, και την ανάγκη πλήρους αξιοποίησης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και των συνταξιοδοτικών συστημάτων των κρατών μελών για τη διασφάλιση επαρκούς εισοδηματικής στήριξης,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης),
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση αριθ. 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σχετικά με την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στην εργασία,
- έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων,
- έχοντας υπόψη τη σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά¹,

¹ EE L 223 της 22.6.2021, σ. 14.

- έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης²,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους γονείς και τους φροντιστές³ (η οδηγία σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Μια Ένωση ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025» (COM(2020)0152),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τις γυναίκες και τη φτώχεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Μαρτίου 2011 σχετικά με το πρόσωπο της γυναικείας φτώχειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Σεπτεμβρίου 2011 σχετικά με τις γυναίκες στις ιθύνουσες θέσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων⁶,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Μαΐου 2016 με τίτλο «Φτώχεια: η διάσταση του φύλου»⁷,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 4ης Απριλίου 2017 σχετικά με τις γυναίκες και τους ρόλους τους στις αγροτικές περιοχές⁸,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Ιουνίου 2017 σχετικά με την ανάγκη ανάπτυξης στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξάλειψη και την πρόληψη του συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ ανδρών και γυναικών⁹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 3ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα στην ΕΕ¹⁰,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Νοεμβρίου 2018 σχετικά με τις υπηρεσίες φροντίδας στην ΕΕ για τη βελτίωση της ισότητας των φύλων¹¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2019 σχετικά με την ισότητα των

² ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 23.

³ ΕΕ L 188 της 12.7.2019, σ. 79.

⁴ ΕΕ C 233 E της 28.9.2006, σ. 130.

⁵ ΕΕ C 199 E της 7.7.2012, σ. 77.

⁶ ΕΕ C 51 E της 22.2.2013, σ. 56.

⁷ ΕΕ C 76 της 28.2.2018, σ. 93.

⁸ ΕΕ C 298 της 23.8.2018, σ. 14.

⁹ ΕΕ C 331 της 18.9.2018, σ. 60.

¹⁰ ΕΕ C 346 της 27.9.2018, σ. 6.

¹¹ ΕΕ C 363 της 28.10.2020, σ. 80.

φύλων και τις φορολογικές πολιτικές στην ΕΕ¹²,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 30ής Ιανουαρίου 2020 σχετικά με το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων¹³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 21ης Ιανουαρίου 2021 σχετικά με τη διάσταση του φύλου κατά την περίοδο της κρίσης COVID-19 και έπειτα από αυτή¹⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της 7ης Ιουλίου 2021 με τίτλο «Η γήρανση του πληθυσμού της γηραιάς ηπείρου – δυνατότητες και προκλήσεις σε συνάρτηση με την πολιτική για το γήρας μετά το 2020»¹⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Φεβρουαρίου 2021 σχετικά με τη μείωση των ανισοτήτων με ειδική έμφαση στη φτώχεια των εργαζομένων¹⁶,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Οικονομίες ίσων ευκαιριών στην ΕΕ: η μελλοντική πορεία»,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), της 5ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Πεκίνο +25: η 5η επισκόπηση της εφαρμογής της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου στα κράτη μέλη της ΕΕ»,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, της 27ης Μαΐου 2020, με τίτλο «COVID-19 and the world of work. Fourth edition» (COVID-19 και ο κόσμος της εργασίας. Τέταρτη έκδοση),
- έχοντας υπόψη την έκθεση το συνοπτικό έγγραφο πολιτικής του Eurofound και του EIGE, της 15ης Ιουλίου 2021, με τίτλο «Upward convergence in gender equality: How close is the Union of equality?» (Σύγκλιση προς τα επάνω: Πόσο κοντά είναι η Ένωση ισότητας;),
- έχοντας υπόψη τη μελέτη του Δεκεμβρίου 2017 του Θεματικού Τμήματος Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Πολιτικών του Κοινοβουλίου, με τίτλο «Gender perspective on access to energy in the EU» (Η διάσταση του φύλου όσον αφορά την πρόσβαση στην ενέργεια στην ΕΕ),
- έχοντας υπόψη τους Δείκτες Ισότητας των Φύλων του EIGE για τα έτη 2019 και 2020,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο θέσης της οργάνωσης Make Mothers Matter με τίτλο «Mothers' Poverty in the EU» (Η φτώχεια των μητέρων στην ΕΕ), του Ιουνίου του 2021,
- έχοντας υπόψη την αξιολόγηση της ετήσιας στρατηγικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη του 2021 και την πρόταση σχετικά με μια κοινή έκθεση για την απασχόληση για το 2021,

¹² ΕΕ C 411 της 27.11.2020, σ. 38.

¹³ ΕΕ C 331 της 17.8.2021, σ. 5.

¹⁴ ΕΕ C 456 της 10.11.2021, σ. 191.

¹⁵ ΕΕ C 99 της 1.3.2022, σ. 122.

¹⁶ ΕΕ C 465 της 17.11.2021, σ. 62.

του Φεβρουαρίου 2021, του Ευρωπαϊκού Δικτύου κατά της Φτώχειας, με τίτλο «Working towards a Socially Inclusive and Poverty-proof Recovery from the COVID-19 Pandemic» (Πορεία προς μια χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και ανθεκτική στη φτώχεια ανάκαμψη από την πανδημία COVID-19),

- έχοντας υπόψη τη μελέτη της 19ης Μαΐου 2021 του Θεματικού Τμήματος Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Πολιτικών του Κοινοβουλίου, με τίτλο «COVID-19 and its economic impact on women and women's poverty: Insight from 5 European Countries» (COVID-19 και ο οικονομικός του αντίκτυπος στις γυναίκες και στη φτώχεια των γυναικών: πληροφορίες από 5 ευρωπαϊκές χώρες),
 - έχοντας υπόψη τη μελέτη της 14ης Ιουνίου 2021 του Θεματικού Τμήματος Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Πολιτικών του Κοινοβουλίου, με τίτλο «Gender equality: Economic value of care from the perspective of the applicable EU funds» (Ισότητα των Φύλων: οικονομική αξία της περίθαλψης από τη σκοπιά των εφαρμοστέων κονδυλίων της ΕΕ),
 - έχοντας υπόψη το νήφισμά του της 14ης Απριλίου 2016 σχετικά με την επίτευξη των στόχων κατά της φτώχειας υπό το πρίσμα των αυξανόμενων εξόδων των νοικοκυριών¹⁷ και τη σχετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων,
 - έχοντας υπόψη το έργο της πλατφόρμας της ΕΕ για την αντιμετώπιση της αστεγίας, η οποία τέθηκε σε λειτουργία τον Ιούνιο του 2021,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A9-0194/2022),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων αποτελεί θεμελιώδη αρχή της Ένωσης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 8 της ΣΛΕΕ θεσπίζει την αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξάλειψη της φτώχειας αποτελεί μία από τις προτεραιότητες της ΕΕ, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 34 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αποτελεί πρωταρχικό στόχο του σχεδίου δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ), ο οποίος αντικατοπτρίζει τη δέσμευση της ΕΕ να καταπολεμήσει τη φτώχεια στις πολιτικές της·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην ΕΕ, ο αριθμός των φτωχών γυναικών παραμένει σταθερά

¹⁷ ΕΕ C 58 της 15.2.2018, σ. 192.

υψηλότερος από αυτόν των φτωχών ανδρών¹⁸. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τη μείωση της φτώχειας στην ΕΕ όσον αφορά τόσο τις γυναίκες όσο και τους άνδρες, οι γυναίκες εξακολουθούν να πλήττονται δυσανάλογα περισσότερο από τη φτώχεια και τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού απ' ό,τι οι άνδρες, ιδίως δε οι γυναίκες που υφίστανται διατομεακές μορφές διακρίσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, το 2020, ο κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού στην ΕΕ ήταν μεγαλύτερος για τις γυναίκες (22,9 %) παρά για τους άνδρες (20,9 %), αν και στις δύο περιπτώσεις έχει μειωθεί από το 2015 (24,9 % και 23,1 % αντίστοιχα)· λαμβάνοντας υπόψη ότι, από το 2017, το χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά τη φτώχεια έχει αυξηθεί σε 21 κράτη μέλη¹⁹. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία, τα ποσοστά φτώχειας των γυναικών διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι, λόγω της ισχυρής συσχέτισης μεταξύ της φτώχειας των γυναικών και της παιδικής φτώχειας, 1 στα 4 παιδιά στην ΕΕ διατρέχει κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις για το 2019 στην ΕΕ των 27, οι γυναίκες πλήττονται ιδιαίτερα από τον κίνδυνο της φτώχειας (AROE), με το ποσοστό της φτώχειας να ανέρχεται στο 17,1 % μετά τις κοινωνικές παροχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι, από την έναρξη της πανδημίας COVID-19, οι γυναίκες έχουν πληγεί δυσανάλογα στον κοινωνικοοικονομικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης, σε ορισμένες περιπτώσεις, της απώλειας θέσεων εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών παρουσίασε μεγαλύτερη πτώση από ό,τι κατά τη διάρκεια της ύφεσης του 2008· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην αύξηση της μη αμειβόμενης παροχής φροντίδας και οικιακής και εκπαιδευτικής εργασίας που εκτελείται κυρίως από γυναίκες, και έχει επίσης ως αποτέλεσμα την αύξηση της φτώχειας των γυναικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ακόμη και πριν από την πανδημία COVID-19, η πλειονότητα των ατόμων σε θέσεις προσωρινής και μερικής απασχόλησης ήταν γυναίκες, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία έχει ενισχύσει αυτή την τάση· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 δεν έχουν γίνει ακόμη πλήρως αντιληπτές και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις θα συνεχίσουν να γίνονται αισθητές στα προσεχή χρόνια· λαμβάνοντας, συνεπώς, υπόψη ότι είναι σημαντικό να εξεταστεί η γυναικεία φτώχεια στο πλαίσιο του χειρισμού και των επακόλουθων της κρίσης COVID-19· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μέτρα που ελήφθησαν για την έξοδο από τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 δεν ήταν επαρκή για τη μείωση της φτώχειας των γυναικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μειώσεις στη χρηματοδότηση των κοινωνικών δημόσιων υπηρεσιών και οι δυσανάλογα χαμηλότεροι μισθοί επηρεάζουν τις γυναίκες, λόγω της μεγαλύτερης εξάρτησής τους από κοινωνικές δημόσιες υπηρεσίες και επιδόματα·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σημαίνει πως λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές των φύλων εντός ολόκληρου του κύκλου πολιτικής,

¹⁸ Ιστοσελίδα της Eurostat με τίτλο «Συνθήκες διαβίωσης στην Ευρώπη – φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός», τελευταία πρόσβαση στις 30 Μαΐου 2022. Διατίθεται στον δικτυακό τόπο: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=544210

¹⁹ Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, «Δείκτης Ισότητας των Φύλων 2020: Ψηφιοποίηση και το μέλλον της εργασίας», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2020.

και πως προστίθεται μια διατομεακή προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη τη διαφορετικότητα γυναικών και ανδρών κατά τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των πολιτικών, των προγραμμάτων και των έργων, προκειμένου να ενισχυθεί η ισότητα των φύλων· λαμβάνοντας υπόψη ότι μέχρι σήμερα οι πολιτικές της ΕΕ δεν έχουν θέσει σε εφαρμογή πραγματικά ενσωματωμένες πολιτικές ούτε έχουν συμπεριλάβει μια διατομεακή προσέγγιση·

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύει την Ένωση να καταπολεμήσει τον «κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις» και να προωθήσει την «κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία [και] την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών» σύμφωνα με την έννοια της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς· λαμβάνοντας υπόψη ότι το σχέδιο δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων έχει τον συγκεκριμένο σκοπό της μείωσης του αριθμού των ανθρώπων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας κατά τουλάχιστον 15 εκατομμύρια έως το 2030, συμπεριλαμβανομένων 5 εκατομμυρίων παιδιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι το κοινωνικό και το πράσινο θεματολόγιο και το θεματολόγιο για την ισότητα των φύλων είναι διασυνδεδεμένα και μοιράζονται τους στόχους της διασφάλισης βιώσιμης ανάπτυξης και μιας δίκαιης διανομής των πόρων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συζητήσεις σχετικά με την επανεξέταση του σημερινού ενωσιακού μοντέλου κοινωνικοοικονομικής διακυβέρνησης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη δέσμευση της ΕΕ να μειώσει τις ανισότητες και να εξαλείψει τη φτώχεια, ιδίως δε τη φτώχεια των γυναικών·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ειδικός εισηγητής των Ηνωμένων Εθνών για την ακραία φτώχεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα, Olivier De Schutter, έχει επισημάνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αναπτύξει μια ενωσιακή στρατηγική κατά της φτώχειας που να διασφαλίζει μια διαρθρωτική, ευρεία προσέγγιση της εξάλειψης της γυναικείας φτώχειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται ένα δικαιότερο κοινωνικό συμβόλαιο για την Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την πανδημία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πολιτικών που θα αποσκοπούν στη μείωση των οικονομικών ανισοτήτων·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια των γονέων συχνά οδηγεί στη φτώχεια των παιδιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επένδυση σε πολιτικές στήριξης των γυναικών βελτιώνει επίσης και τις συνθήκες διαβίωσης των οικογενειών τους, ιδίως δε των παιδιών τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να σέβονται, να προστατεύουν και να υλοποιούν τα δικαιώματα των παιδιών σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δικαιώματα των παιδιών διακυβεύονται όταν επικρατούν συνθήκες φτώχειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξάλειψη της παιδικής φτώχειας περιλαμβάνεται στην Αρχή 11 του ΕΠΚΔ·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μονογονεϊκές οικογένειες διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και έχουν περισσότερες πιθανότητες να μεταδώσουν τη φτώχεια σε αρκετές επόμενες γενεές· λαμβάνοντας υπόψη ότι επικεφαλής του 85 % των μονογονεϊκών οικογενειών είναι γυναίκες· λαμβάνοντας υπόψη ότι, το 2020, το 42,1 % του πληθυσμού της ΕΕ που ζούσε σε μονογονεϊκά νοικοκυριά με συντηρούμενα τέκνα αντιμετώπιζε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια των γυναικών είναι αποτέλεσμα μιας ζωής γεμάτης

διακρίσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στερεότυπα που αφορούν το φύλο εξακολουθούν να επηρεάζουν την κατανομή των εργασιών στο σπίτι, στην εκπαίδευση, στον χώρο εργασίας και στην κοινωνία και την πρόσβαση στην εξουσία και τη λήψη αποφάσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες επωμίζονται δυσανάλογη επιβάρυνση ως πάροχοι μη αμειβόμενης εργασίας παροχής φροντίδας και οικιακής εργασίας, οι οποίες εκτελούνται κυρίως από αυτές· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε παγκόσμιο επίπεδο, οι γυναίκες αποτελούν πάνω από το 70 % του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας και της φροντίδας· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτού του είδους οι εργασίες υποτιμώνται συστηματικά, διότι εκτελούνταν και ακόμη εκτελούνται δωρεάν από γυναίκες εντός των νοικοκυριών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες έχουν χαμηλότερες αμοιβές απ' ό,τι οι άνδρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες συνάπτουν κυρίως συμβάσεις εργασίας μερικής απασχόλησης λόγω φτώχειας χρόνου· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες υποφέρουν από φτώχεια στην εργασία, η οποία οδηγεί σε υψηλότερους κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού λόγω χαμηλής έντασης εργασίας·

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων για την ισότητα των φύλων, τις ίσες ευκαιρίες και την ενεργό υποστήριξη της απασχόλησης·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια των γυναικών είναι πολυδιάστατη και ότι, για τον λόγο αυτό, πρέπει να καταπολεμήσουμε όλα τα αίτια και τις συνέπειες όλων των πτυχών της φτώχειας των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της υλικής στέρησης, αλλά και της έλλειψης πρόσβασης σε διαφορετικούς πόρους και υπηρεσίες, γεγονός που περιορίζει την ικανότητά τους να ασκούν πλήρως τα δικαιώματά τους ως πολιτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η γυναικεία φτώχεια επηρεάζεται άμεσα από την έλλειψη δίκαιης αξιολόγησης της εργασίας που γίνεται κυρίως από γυναίκες, τα διαλείμματα στην επαγγελματική σταδιοδρομία λόγω άδειας μητρότητας ή ευθυνών φροντίδας, τον μη ισότιμο επιμερισμό των μη αμειβομένων ευθυνών φροντίδας και οικιακής εργασίας και τον διαχωρισμό στην εκπαίδευση και συνεπώς στην αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια των γυναικών έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό τους από ορισμένες κοινωνικές και πολιτικές πτυχές της ζωής· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ταυτόχρονα, η έλλειψη επαρκούς πρόσβασης σε πόρους και υπηρεσίες αυξάνει τον κίνδυνο των γυναικών να περιέλθουν ή να παραμείνουν στη φτώχεια, κάτι που καταδεικνύει την αμοιβαία αλληλεξάρτηση μεταξύ φτώχειας και κοινωνικού και πολιτικού αποκλεισμού·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι διαφέρει ο αντίκτυπος της φτώχειας στις γυναίκες και τους άνδρες και ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να εξετάζονται επίσης δείκτες για την καλύτερη κατανόηση του γεγονότος ότι η φτώχεια πλήττει περισσότερο τις γυναίκες, όπως η ηλικία, το προσδόκιμο ζωής, οι ανισότητες στο εισόδημα, το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων, ο τύπος του νοικοκυριού και οι κοινωνικές παροχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνέργειες μεταξύ διαφόρων δράσεων και πολιτικών μέτρων για τη στήριξη της ισότητας των φύλων στις εργασιακές, εκπαιδευτικές και φορολογικές πολιτικές και στη στέγαση μπορούν να βοηθήσουν στην πιο αποτελεσματική καταπολέμηση των βαθιά ριζωμένων αιτίων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού

αποκλεισμού μεταξύ ορισμένων ομάδων γυναικών, όπως οι ανύπαντρες μητέρες, οι γυναίκες ηλικίας άνω των 65 ετών, οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και οι γυναίκες που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών·

- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ηλικιωμένες γυναίκες είναι περισσότερες από τους ηλικιωμένους άντρες στον πληθυσμό της ΕΕ των 27· λαμβάνοντας υπόψη ότι, το 2019, οι πολύ ηλικιωμένες γυναίκες (85 ετών ή περισσότερο) ήταν παραπάνω από διπλάσιες από τους πολύ ηλικιωμένους άντρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εξελίξεις της δημογραφικής γήρανσης θα έχουν σοβαρές επιπτώσεις για τις κυβερνήσεις, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία των πολιτών, επηρεάζοντας ιδίως τα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής πρόνοιας, τις αγορές εργασίας, τα δημόσια οικονομικά και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στοιχεία καταδεικνύουν πως, κατά μέσο όρο στην ΕΕ, το 29,5 % των γυναικών με αναπηρία διατρέχει κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, σε σύγκριση με το 27,5 % των ανδρών με αναπηρία·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες από πιο ευάλωτες ομάδες, όπως οι νέες γυναίκες, οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες με μεταναστευτικό υπόβαθρο, οι γυναίκες Ρομά, οι γυναίκες από θρησκευτικές ή εθνοτικές μειονότητες, καθώς και οι γυναίκες ΛΟΑΔΜ, αντιμετωπίζουν πρόσθετες και διατομεακές μορφές διακρίσεων κατά την πρόσβαση στην εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη, την απασχόληση και τις κοινωνικές υπηρεσίες και, ως εκ τούτου, εκτίθενται σε υψηλότερο κίνδυνο φτώχειας·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Ρομά αντιμετωπίζουν διακρίσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε πρωτοβουλίες για την απασχόληση, όπως η Εγγυήσεις για τη Νεολαία· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης συχνά δεν έχουν την ικανότητα να τους προσεγγίσουν ή εφαρμόζουν πρακτικές έμμεσων διακρίσεων·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε σχέση με τα δεδομένα για τη φτώχεια, η στατιστική μονάδα νοικοκυριού ορίζει τη φτώχεια εντός των νοικοκυριών και δεν λαμβάνει υπόψη τις ανισότητες μεταξύ των φύλων στην εσωτερική κατανομή των πόρων, γεγονός που δυσχεραίνει τη λήψη αξιόπιστων δεδομένων ανά φύλο·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια των γυναικών αυξάνει τον κίνδυνο της αστεγιάς, της έλλειψης πρόσβασης σε επαρκή στέγαση και της ενεργειακής φτώχειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτούνται μέτρα πολιτικής ειδικά προσαρμοσμένα στις μονογονεϊκές οικογένειες·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την εξάλειψη της γυναικείας φτώχειας, κάτι που δεν ωφελεί μόνο τις γυναίκες αλλά την οικονομία στο σύνολό της, έχοντας θετικό αντίκτυπο στο ΑΕγχΠ, τα επίπεδα απασχόλησης και την παραγωγικότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η βελτίωση της ισότητας των φύλων μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της ΕΕ από 6,1 έως 9,6 % και να δημιουργήσει 10,5 εκατομμύρια επιπλέον θέσεις εργασίας, κάτι που θα λειτουργούσε προς όφελος τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών, έως το 2050·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που η εργασία σε κατά βάση γυναικοκρατούμενους τομείς είναι ζωτικής σημασίας και έχει υψηλή κοινωνικοοικονομική αξία, υποτιμάται

και αμείβεται λιγότερο από ό,τι η εργασία σε ανδροκρατούμενους τομείς· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη να επαναξιολογηθεί η επάρκεια των μισθών στους γυναικοκρατούμενους τομείς ανάλογα με την κοινωνική και οικονομική αξία τους, και να σημειωθεί πρόοδος στους κανονισμούς της ΕΕ όσον αφορά τον κατώτατο μισθό, το ελάχιστο εισόδημα και τη μισθολογική διαφάνεια·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το δικαίωμα στην εργασία αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για να διαθέτουν οι γυναίκες οικονομική ανεξαρτησία, επαγγελματική ολοκλήρωση και ουσιαστικά ίσα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επισφαλής απασχόληση θα πρέπει, συνεπώς, να εξαλειφθεί μέσω της υποχρεωτικής εφαρμογής της αρχής ότι για κάθε πραγματική θέση εργασίας θα πρέπει να υπάρχει μόνιμη θέση, και με την αναγνώριση και ενίσχυση του δικαιώματος στην εργασία με δικαιώματα·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μέσο χάσμα απασχόλησης μεταξύ των φύλων είναι 11,5 %, με τις γυναίκες να εκπροσωπούνται σε δυσανάλογα υψηλό βαθμό σε χαμηλά αμειβόμενους, επισφαλείς εργασιακούς τομείς· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες εκπροσωπούνται περισσότερο σε ευέλικτα σχήματα απασχόλησης και σε άτυπες και ευέλικτες συμβάσεις (μερική απασχόληση, προσωρινή απασχόληση, κ.λπ)· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν διακρίσεις λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μισθολογικές διαφορές μεταξύ γυναικών και ανδρών ανέρχονταν στο 14,1 % σε επίπεδο ΕΕ το 2019, αν και υπήρχαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών²⁰· λαμβάνοντας υπόψη ότι το χάσμα μεταξύ των φύλων ως προς τις αποδοχές έχει αυξηθεί σε 17 κράτη μέλη από το 2010, ενώ το χάσμα μεταξύ των φύλων ως προς το εισόδημα έχει αυξηθεί σε 19 κράτη μέλη, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα συνολική αύξηση της ανισότητας μεταξύ των φύλων ως προς τις αποδοχές και το εισόδημα στην ΕΕ²¹· λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 10 % του εργαζόμενου πληθυσμού στην ΕΕ διατρέχει κίνδυνο φτώχειας και ότι οι γυναίκες είναι κυρίως αυτές που αμείβονται με κατώτατο μισθό ή χαμηλότερο μισθό από τον μισθό διαβίωσης, λόγω, μεταξύ άλλων, της μεγαλύτερης συμμετοχής των γυναικών στην άτυπη οικονομία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και ο καθορισμός επαρκών και δίκαιων επιπέδων κατώτατων μισθών που παρέχουν αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της μισθολογικής ανισότητας, του χάσματος στις αμοιβές μεταξύ των φύλων και της φτώχειας των γυναικών·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης αναγνωρίζει το δικαίωμα όλων των εργαζομένων και, συνεπώς, και των γυναικών εργαζομένων, σε δίκαιη αμοιβή που να διασφαλίζει στους ίδιους και στις οικογένειές τους αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης και το δικαίωμα σε ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι θεσπίζει επίσης το δικαίωμα στην προστασία από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό και συμβάλλει στη μείωση του υφιστάμενου μισθολογικού χάσματος μεταξύ ανδρών και γυναικών·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό των τρανς ατόμων σε αμειβόμενη απασχόληση

²⁰ Ιστοσελίδα της Eurostat με τίτλο «Στατιστικά στοιχεία σχετικά με το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων», τελευταία πρόσβαση στις 30 Μαΐου 2022. Διατίθεται στον δικτυακό τόπο:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics

²¹ «Στατιστικά στοιχεία σχετικά με το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων».

είναι μόνο 51 %, σε σύγκριση με το 69,3 % του γενικού πληθυσμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανεργία αποτελεί ένα ιδιαίτερο ζήτημα για τις τρανς γυναίκες, οι οποίες έχουν σχεδόν τριπλάσιες πιθανότητες να μείνουν άνεργες από τον μέσο όρο του γενικού πληθυσμού²².

- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο το 20,7 % των γυναικών με αναπηρία και το 28,6 % των ανδρών με αναπηρία εργάζονται με πλήρη απασχόληση· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένα κράτη μέλη τα άτομα με αναπηρία συχνά χάνουν τις παροχές τους λόγω αναπηρίας όταν αναλαμβάνουν εργασία, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο φτώχειας στην εργασία·
- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ των φύλων ανερχόταν κατά μέσο όρο σε 29,4 % το 2019²³ λόγω των ανισοροπιών που προκαλούνται από τις συνεχιζόμενες ανισότητες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό το συνταξιοδοτικό χάσμα σημαίνει ότι οι γυναίκες είναι πιθανότερο να πέσουν κάτω από το όριο της φτώχειας όσο μεγαλώνουν, δεδομένου μάλιστα ότι το προσδόκιμο ζωής των γυναικών είναι μεγαλύτερο από το προσδόκιμο ζωής των ανδρών, κάτι που επιδεινώνει τις συνέπειες της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεγαλύτερη ένταξη στην εργασία καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής ενός ατόμου θα συμβάλει στη γεφύρωση του συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ των φύλων·
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τεχνολογική και ψηφιακή επανάσταση που βιώνουμε αυξάνει την ψηφιακή πρόοδο και τις νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η τεχνολογική και ψηφιακή επανάσταση αλλάζει τα οικονομικά πρότυπα, τα κοινωνικά συστήματα και την αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα μέλη της κοινωνίας μας, ιδίως οι γυναίκες, πρέπει να έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν σε αυτή την ευημερία·
- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να προωθηθούν περαιτέρω πολιτικές που να στοχεύουν στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στους τομείς που σχετίζονται με τις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά (STEM) και την τεχνητή νοημοσύνη, καθώς και η υιοθέτηση μιας πολυεπίπεδης προσέγγισης για την αντιμετώπιση του χάσματος των φύλων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και στην απασχόληση στον ψηφιακό τομέα·
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κορίτσια παρουσιάζουν καλύτερες επιδόσεις από ό,τι τα αγόρια στο σχολείο, αλλά ότι συχνά αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες ή εμποδίζονται στο να μετατρέψουν αυτήν την εκπαιδευτική επιτυχία σε επαγγελματική καταξίωση λόγω οικογένειας και άλλων πιέσεων·
- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες που ζουν σε αγροτικές περιοχές πλήττονται ιδιαίτερα από τη φτώχεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές γυναίκες που ζουν σε αγροτικές περιοχές δεν έχουν καν καταχωριστεί στην αγορά εργασίας ή δεν έχουν εγγραφεί ως άνεργες· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό ανεργίας των γυναικών σε αγροτικές περιοχές είναι ιδιαίτερα υψηλό, ενώ και εκείνες που απασχολούνται έχουν

²² <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7341d588-ddd8-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en>

²³ Άρθρο της Eurostat, της 3ης Φεβρουαρίου 2021, με τίτλο «Closing the gender pension gap?» (Γεφύρωση του συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ των φύλων;).

πολύ χαμηλά εισοδήματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές έχουν περιορισμένη πρόσβαση στην εκπαίδευση·

- ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια κοινή προσέγγιση της ΕΕ στον τομέα της παροχής φροντίδας, επιπλέον των πολιτικών των κρατών μελών, θα δημιουργούσε σημαντική προστιθέμενη αξία· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αναλαμβάνουν μη αμειβόμενη εργασία παροχής φροντίδας πιο συχνά από τους άνδρες και ότι η φροντίδα παιδιών ή εξαρτώμενων ατόμων αποτελεί, ως εκ τούτου, έναν από τους συνηθέστερους λόγους για τους οποίους οι γυναίκες μειώνουν το ωράριο εργασίας τους ή αποσύρονται από την αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες διακόπτουν συχνότερα τη σταδιοδρομία τους ή αναλαμβάνουν βραχυπρόθεσμη, μερική, επισφαλή ή ακόμη και άτυπη απασχόληση, η οποία μπορεί να προσαρμοστεί σε πρόγραμμα παροχής φροντίδας, γεγονός που επηρεάζει τις αποδοχές τους και τις εισφορές τους στα συνταξιοδοτικά τους ταμεία και, ως εκ τούτου, έχει αντίκτυπο στην οικονομική τους ανεξαρτησία κατά το γήρας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η καθολική πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες και δομές σε προσιτές τιμές, όπως η προσχολική φροντίδα και εκπαίδευση ή η φροντίδα άλλων εξαρτώμενων ατόμων, δεν είναι μόνο καίριας σημασίας για την αποφυγή της αύξησης της φτώχειας, ιδίως για τις γυναίκες, αλλά είναι επίσης ζωτικής σημασίας για μια οικονομία που εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον· λαμβάνοντας υπόψη ότι, συνεπώς, οι επενδύσεις στις υπηρεσίες αυτές έχουν θετικό αντίκτυπο στην οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών και στην ικανότητα τους να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μέτρα κοινωνικής προστασίας είναι απολύτως σημαντικά για την αντιμετώπιση της γυναικείας φτώχειας, όχι μόνο από οικονομικής άποψης αλλά και στον πολυδιάστατο χαρακτήρα της·
- ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια επιδεινώνει τις επιπτώσεις της έμφυλης βίας κατά των γυναικών, καθώς οι αυξημένες οικονομικές δυσκολίες δυσχεραίνουν τις γυναίκες που βρίσκονται σε κακοποιητικές σχέσεις να εγκαταλείψουν τον σύντροφό τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έμφυλη βία αποτελεί διαρθρωτικό πρόβλημα που μπορεί να εντοπιστεί σε όλες τις κοινωνικοοικονομικές ομάδες και είναι ανεξάρτητο από την προέλευση ή τις πεποιθήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια θέτει τις γυναίκες σε μεγαλύτερο κίνδυνο εμπορίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης, καθώς καθιστά αυτές και τις οικογένειές τους οικονομικά εξαρτημένες από τους κακοποιητές τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έμφυλη βία συμβάλλει επίσης στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, καθώς η βία έχει επιπτώσεις στην υγεία και μπορεί να οδηγήσει στην απώλεια εργασίας και στέγης·
- ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρενόχληση στον χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής και της ψυχολογικής παρενόχλησης, θύματα των οποίων είναι συνήθως γυναίκες, έχει αποτρεπτική επίδραση στις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένου του αυξημένου απουσιασμού, της μειωμένης παραγωγικότητας και, συνεπώς, της απώλειας εισοδήματος, και συμβάλλει στο να τις οδηγεί εκτός της αγοράς εργασίας, γεγονός που έχει αρνητικό αντίκτυπο στη σταδιοδρομία και στην οικονομική ανεξαρτησία του ατόμου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταγγελία της παρενόχλησης στον χώρο εργασίας μπορεί να οδηγήσει σε απόλυση ή απομόνωση του θύματος·
- ΛΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρέχουσες ενωσιακές και εθνικές φορολογικές πολιτικές ενισχύουν τα υφιστάμενα χάσματα μεταξύ των φύλων· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα

συστήματα αυτά αναπαράγουν καθιερωμένους έμφυλους ρόλους και αποθαρρύνουν τις γυναίκες από το να εισέλθουν, να παραμείνουν και ιδίως να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας·

- ΛΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπολογίζεται πως επί του παρόντος 1 στα 10 κορίτσια δεν έχει τη δυνατότητα να αγοράσει προϊόντα υγιεινής· λαμβάνοντας υπόψη ότι στο ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2019 για την ισότητα των φύλων και τις φορολογικές πολιτικές στην ΕΕ, το Κοινοβούλιο καλούσε όλα τα κράτη μέλη να καταργήσουν τον λεγόμενο “φόρο στη φροντίδα και το ταμπόν”, χρησιμοποιώντας την ευελιξία που εισήχθη στην οδηγία για τον ΦΠΑ και εφαρμόζοντας απαλλαγές ή συντελεστές ΦΠΑ 0 % στα εν λόγω βασικά αγαθά·
1. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τη Eurostat, υπάρχουν σήμερα 64,6 εκατομμύρια γυναίκες και 57,6 εκατομμύρια άνδρες που ζουν σε συνθήκες φτώχειας στα κράτη μέλη, γεγονός που δείχνει ότι ο αντίκτυπος της φτώχειας στις γυναίκες και τους άνδρες είναι διαφορετικός· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει μια φιλόδοξη ευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση της φτώχειας για το 2030, με συγκεκριμένους στόχους για τη μείωση της φτώχειας και εστίαση στην εξάλειψη της φτώχειας των γυναικών και στη διάλυση του διαγενεακού κύκλου των κινδύνων φτώχειας·
 2. υπογραμμίζει ότι η φτώχεια των γυναικών πρέπει επίσης να εξετασθεί με βάση μια διατομεακή προσέγγιση, η οποία συνεπάγεται ανάλυση που συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου και λαμβάνει υπόψη τις διασταυρούμενες μορφές διακρίσεων λόγω χαρακτηριστικών όπως το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, η μεταναστευτική και εθνοτική καταγωγή, η ηλικία, ο γενετήσιος προσανατολισμός, η ταυτότητα φύλου και η έκφραση φύλου· ζητεί την ενσωμάτωση του Δείκτη Ισότητας των Φύλων του EIGE στον κοινωνικό πίνακα αποτελεσμάτων· καλεί το EIGE να παράσχει δεδομένα διατομεακά και ανά φύλο, και καλεί τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα αυτά προκειμένου να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις ειδικές ανά χώρα προκλήσεις και να αναπτύξουν εθνικά σχέδια ανάκαμψης, καθώς και να βελτιώσουν τις συνέργειες μεταξύ των διαφόρων δεσμών μέτρων, ταμείων και πολιτικών·
 3. υπογραμμίζει τη σημασία των πολιτικών που λαμβάνουν υπόψη τη δημογραφική πρόκληση και προάγουν ίσες ευκαιρίες για όλους, ιδίως όσους έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση, καθώς και τη σημασία που έχει να διασφαλιστεί ότι όλες οι επιχειρηματικές ευκαιρίες που προσφέρονται από τη σημερινή τεχνολογική και ψηφιακή επανάσταση θα πρέπει να εστιάζουν στις γυναίκες·
 4. καλεί τα κράτη μέλη να εργάζονται με παρόμοιο τρόπο και τακτικά για τη συλλογή και ανάλυση χωριστών δεδομένων κατά τον σχεδιασμό ή την αξιολόγηση των πολιτικών και των πρακτικών τους, προκειμένου να συγκεντρώνουν πληροφορίες και στοιχεία για την κατάσταση των γυναικών υπό συγκεκριμένες επισφαλείς συνθήκες, όπως οι γυναίκες που υποφέρουν από ενεργειακή επισφάλεια, ψηφιακό χάσμα, επαγγελματικές νόσους, υποσιτισμό και δυσθρεψία·
 5. παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις ανισότητες που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες, εξετάζοντας τους κύριους παράγοντες και, συνεπώς, τα εμπόδια στην αγορά εργασίας, καθώς και την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές ποιοτικές υπηρεσίες, όπως οι υπηρεσίες φροντίδας των παιδιών και

μακροχρόνιας μέριμνας, και να προαγάγουν την πρόσβαση σε δημόσια συνταξιοδοτικά συστήματα για τους αυτοαπασχολούμενους, τα άεργα άτομα, τους ανέργους (είτε βραχυχρόνια ή μακροχρόνια), ή όσους είναι σε καθεστώς «άτυπης» απασχόλησης·

6. επισημαίνει ότι η φτώχεια συνεχίζει να μετράται με βάση το συσσωρευμένο εισόδημα ενός νοικοκυριού, δηλαδή με βάση την υπόθεση ότι όλα τα μέλη του νοικοκυριού λαμβάνουν τις ίδιες αποδοχές και κατανέμουν ισομερώς τους αντίστοιχους πόρους· ζητεί την εξατομίκευση των δικαιωμάτων και των υπολογισμών με βάση το ατομικό εισόδημα, ώστε να καταπολεμηθεί η πραγματική έκταση της φτώχειας των γυναικών·
7. ζητεί, η μέτρηση της φτώχειας, περιλαμβανομένης της φτώχειας χρόνου, να είναι πολυδιάστατη· καλεί την Eurostat να συντονίσει με τα κράτη μέλη τον ευαίσθητο στα ζητήματα του φύλου σχεδιασμό της ευρωπαϊκής έρευνας για τη χρήση του χρόνου και τη συχνότητα με την οποία πρέπει να διεξάγεται·
8. επικροτεί την ανακοίνωση της Επιτροπής για μια «ευρωπαϊκή στρατηγική φροντίδας», αλλά την καλεί να προχωρήσει πέρα από τα μέτρα στον τομέα της φροντίδας και να διασφαλίσει τη μετάβαση προς μια οικονομία φροντίδας που θα ακολουθεί μια ολιστική, βασισμένη στη διάσταση του φύλου και διά βίου προσέγγιση της φροντίδας, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την προώθηση της οικολογικής βιωσιμότητας, δίκαιων συνθηκών εργασίας και επαρκών μισθών, προκειμένου να διατηρηθεί η ελκυστικότητα της εργασίας στον τομέα της φροντίδας, να δοθεί τέλος στις διακρίσεις, να καταπολεμηθούν η φτώχεια, η βία και η κακοποίηση, να καθοριστούν ελάχιστα πρότυπα και κατάλληλες κατευθυντήριες γραμμές ποιότητας για τη φροντίδα καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου και να παρασχεθεί στήριξη στους επίσημους και άτυπους φροντιστές, στους μη αμειβόμενους φροντιστές και στα άτομα που φροντίζουν· καλεί τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν κίνητρα για τους εργοδότες, ώστε να προωθήσουν την καλύτερη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής·
9. σημειώνει ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν αυξήσει τις μορφές φροντίδας κατά τη διάρκεια της πανδημίας και έχουν θεσπίσει ειδικές διατάξεις για τα μονογονεϊκά νοικοκυριά· παροτρύνει τα κράτη μέλη να επεκτείνουν αυτές τις διατάξεις κατά την περίοδο της ανάκαμψης·
10. είναι πεπεισμένο ότι η αρχή σύμφωνα με την οποία «η εργασία αποτελεί το καλύτερο μέσο για την καταπολέμηση της φτώχειας» δεν ισχύει πλέον σήμερα, δεδομένων των τομέων χαμηλών απολαβών, των άτυπων και επισφαλών συνθηκών εργασίας και της διάλυσης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, και ότι χρειάζονται αποτελεσματικά συστήματα συλλογικής διαπραγμάτευσης και καθορισμού κατώτατου μισθού για την επίτευξη μιας κοινωνίας χωρίς φτώχεια·
11. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εγγυηθούν επαρκή οικονομική προστασία, όχι μόνο για άτομα με διά βίου απασχόληση, αλλά και για άτομα που παρέχουν μη αμειβόμενη εργασία παροχής φροντίδας για εξαρτώμενα άτομα και υπηρεσίες οικιακής φροντίδας και εκπαίδευσης, όσους είναι σε επισφαλή απασχόληση και όσους βρίσκονται άνεργοι για μεγάλες περιόδους·
12. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν πολιτικές που αποσκοπούν στην εξάλειψη της επισφαλούς απασχόλησης και της αναγκαστικής μερικής απασχόλησης, προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση των γυναικών στην αγορά εργασίας·

13. τονίζει τον καίριο ρόλο των γυναικών που εργάζονται στον κοινωνικό τομέα, στον τομέα της φροντίδας, της καθαριότητας, της εκπαίδευσης, της υγείας και του λιανικού εμπορίου, οι οποίοι διασφαλίζουν την αδιάλειπτη λειτουργία των κοινωνιών μας, όπως φάνηκε από την κρίση λόγω της νόσου COVID-19· ζητεί να επαναξιολογηθούν και να επανεκτιμηθούν οι συνήθως γυναικοκρατούμενοι τομείς εργασίας, καθώς και να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν διατομεακά ουδέτερα ως προς το φύλο εργαλεία επαγγελματικής αξιολόγησης, προκειμένου να αξιολογούνται καλύτερα και να αμείβονται πιο δίκαια οι γυναικοκρατούμενοι εργασιακοί τομείς και να διασφαλίζεται ίση αμοιβή για ίδια εργασία και για εργασία ίσης αξίας, ενώ παράλληλα θα πρέπει να ενισχυθεί η γυναικεία επιχειρηματικότητα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις·
14. σημειώνει ότι η συντριπτική πλειονότητα των εργαζομένων στον τομέα του λιανικού εμπορίου και των καθαριστών είναι γυναίκες και συχνά αμείβονται μόνο με τον κατώτατο μισθό, και ότι εξαιτίας της πανδημίας COVID-19 αντιμετωπίζουν ακόμη μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας· τονίζει την επείγουσα ανάγκη να βελτιωθούν οι αμοιβές και να καταπολεμηθεί η επισφαλής απασχόληση· παροτρύνει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν το κύρος των επαγγελματιών του τομέα της υγείας μέσω της εξασφάλισης αξιοπρεπών μισθών και συνθηκών εργασίας και, ειδικότερα, μέσω της σύναψης κατάλληλων συμβάσεων εργασίας·
15. τονίζει ότι, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο πολυδιάστατος χαρακτήρας της φτώχειας των γυναικών, είναι αναγκαίο να ξεπεραστεί ο διαχωρισμός της μη αμειβόμενης οικιακής εργασίας και των ευθυνών φροντίδας που εκτελούνται κυρίως από γυναίκες και να ενισχυθεί ο αγώνας κατά των στερεοτύπων, προκειμένου να ενισχυθούν τα μέτρα συνδυασμού επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και οι φιλικές προς την οικογένεια εργασιακές ρυθμίσεις, όπως ένα προσαρμόσιμο ωράριο εργασίας και η δυνατότητα τηλεργασίας, προκειμένου να προωθηθεί το μοντέλο ισότητας στο εισόδημα και την παροχή φροντίδας (πολιτική χρησιμοποίησης του χρόνου)²⁴, έτσι ώστε να μπορούν οι γυναίκες και οι άνδρες να συνδυάζουν καλύτερα την επαγγελματική με την προσωπική τους ζωή· παροτρύνει τα κράτη μέλη να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο και να εφαρμόσουν πλήρως την οδηγία για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τη διασφάλιση του δίκαιου καταμερισμού μεταξύ εργασίας και οικογενειακής ζωής, καθώς και να υπερβούν τα ελάχιστα πρότυπα που ορίζονται στην οδηγία· τονίζει ότι η φτώχεια των εργαζομένων πρέπει να αντιμετωπιστεί στα βαθύτερα αίτια της, για παράδειγμα με την προώθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, τη θέσπιση κατώτατων μισθών και τη διασφάλιση κοινωνικής προστασίας· καλεί την Επιτροπή να παροτρύνει τα κράτη μέλη να επενδύσουν σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση και να τους παράσχει σχετική στήριξη, να προβούν σε ανταλλαγή ορθών πρακτικών και να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη διά βίου μάθηση·
16. τονίζει ότι υπάρχει δυσανάλογη και συχνά μη ηθελημένη συγκέντρωση των γυναικών σε θέσεις επισφαλούς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των υψηλών επιπέδων εργασίας μερικής απασχόλησης, χαμηλά αμειβόμενης εργασίας, συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και συμβάσεων μηδενικών ωρών εργασίας· καλεί τα κράτη μέλη να

²⁴ Βάση στατιστικών δεδομένων του EIGE για την ισότητα των φύλων, πρόσβαση στις 30 Μαΐου 2022. Διατίθεται στον δικτυακό τόπο: https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/ta/ta_timeuse

εφαρμόσουν τις συστάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που έχουν ως στόχο να μειώσουν την έκταση της επισφαλούς εργασίας, όπως ο περιορισμός των περιστάσεων στις οποίες είναι δυνατή η χρήση συμβάσεων επισφαλούς εργασίας καθώς και του χρονικού διαστήματος στη διάρκεια του οποίου οι εργαζόμενοι μπορούν να απασχολούνται με τέτοιες συμβάσεις·

17. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ενεργούς και αποτελεσματικές πολιτικές με στόχο την πρόληψη και την καταπολέμηση της παρενόχλησης στον χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής και ψυχολογικής παρενόχλησης· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν κατάλληλους και επαρκείς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς για προγράμματα και ενέργειες με στόχο την καταπολέμηση της παρενόχλησης στον χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών στήριξης των γυναικών για την καταγγελία περιστατικών παρενόχλησης· καλεί τα κράτη μέλη και την ΕΕ να κυρώσουν τη Σύμβαση αριθ. 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σχετικά με την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στην εργασία·
18. τονίζει την ανάγκη να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση για τις συνέπειες των επιλογών των γυναικών στην αγορά εργασίας και τη σημασία της οικονομικής τους ανεξαρτησίας για την προστασία τους από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό·
19. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι οι γυναίκες με παιδιά υφίστανται διακριτική μεταχείριση στον χώρο εργασίας τους επειδή είναι μητέρες και όχι επειδή η εργασιακή τους απόδοση είναι χαμηλότερη από αυτήν των συναδέλφων τους· παροτρύνει τα κράτη μέλη να προάγουν ενεργά μια θετική εικόνα των μητέρων ως εργαζόμενων·
20. υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο των δημόσιων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στην καταπολέμηση της φτώχειας των γυναικών, ιδίως των υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, ή της φροντίδας άλλων εξαρτώμενων ατόμων, όπως των ηλικιωμένων· καλεί τα κράτη μέλη να καθιερώσουν κατάλληλους μηχανισμούς ώστε να αναγνωρίζεται αυτό το επίτευγμα ζωής·
21. τονίζει ότι η κλιματική αλλαγή έχει επίσης σημαντικό αντίκτυπο στη γυναικεία φτώχεια, διότι οι γυναίκες εξαρτώνται περισσότερο από τους φυσικούς πόρους και, δεδομένου ότι αποτελούν την πλειονότητα των φτωχών στην ΕΕ, οι γυναίκες έχουν στη διάθεσή τους λιγότερα μέσα για την προστασία τους από τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η διάσταση του φύλου δεν ενσωματώνεται με συνέπεια στις πολιτικές της ΕΕ για το κλίμα· καλεί την Επιτροπή να ενσωματώσει την ισότητα των φύλων στις πολιτικές και τη νομοθεσία της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή· είναι της γνώμης ότι η δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % και το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα θα πρέπει να σχεδιαστούν και εφαρμοστούν με σαφή έμφυλη διάσταση και να ωφελήσουν τις γυναίκες εξίσου με τους άνδρες·
22. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να προστατεύσουν τις γυναίκες που ζουν σε συνθήκες ενεργειακής φτώχειας, παρέχοντας έγκαιρη και συντονισμένη απάντηση για την αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης· τονίζει ότι πρέπει να διασφαλιστεί η πρόσβαση των νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος, και ιδίως των ηλικιωμένων γυναικών και των ανύπαντρων μητέρων, σε οικονομικά προσιτές

υπηρεσίες κοινής ωφελείας·

23. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν την ισότητα των φύλων σε όλες τις πολιτικές, τα προγράμματα και τις δράσεις και να θεσπίσουν καλύτερες πολιτικές για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και επαρκή μέτρα για τη διασφάλιση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, όπως καλύτερη άδεια μητρότητας, σημαντικά μεγαλύτερες περιόδοι άδειας πατρότητας, αμειβόμενη και μη μεταβιβάσιμη γονική άδεια, ευέλικτο ωράριο εργασίας, επιτόπιες εγκαταστάσεις παιδικής μέριμνας, υπηρεσίες φροντίδας και πολιτικές τηλεργασίας· τονίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου και προσαρμογής της απάντησης της οικονομικής πολιτικής στην πανδημία COVID-19 στις συγκεκριμένες ανάγκες των γυναικών και στη δομή των οικονομικών τους δραστηριοτήτων·
24. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν την ισότητα των φύλων σε όλη τη νομοθεσία, τις πολιτικές, τα προγράμματα και τις δράσεις που σχετίζονται με τις μεταφορές και να συμπεριλάβουν μια προοπτική φύλου στον σχεδιασμό της κινητικότητας, της οικονομικά προσιτής στέγασης και του πολεοδομικού σχεδιασμού·
25. επισημαίνει ότι η αστεγία των γυναικών δεν θα πρέπει να υποτιμάται και να αντιμετωπίζεται εσφαλμένα ως ήσσονος σημασίας κοινωνικό πρόβλημα στην ΕΕ· επισημαίνει την απουσία ολοκληρωμένων αναλυτικών δεδομένων για τη φύση και την έκταση της αστεγίας των γυναικών, γεγονός που καθιστά αυτό το πρόβλημα λιγότερο ορατό· παροτρύνει την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να ενσωματώσουν τη διάσταση του φύλου στις πολιτικές και τις πρακτικές που αντιμετωπίζουν την αστεγία και την έλλειψη πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή και επαρκή στέγαση και ενέργεια και να αναπτύξουν έως το 2030 συγκεκριμένες στρατηγικές που αποσκοπούν στην εξάλειψη των προβλημάτων αυτών, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι υπηρεσίες λειτουργούν δεόντως και αποτελεσματικά ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες των άστεγων γυναικών· τονίζει ότι είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η έμφυλη βία ως μία από τις βαθύτερες αιτίες που επιδεινώνουν τον κίνδυνο της έλλειψης στέγης μεταξύ των γυναικών, και τονίζει την ανάγκη να εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο οι ανάγκες των γυναικών διασταυρώνονται με ευρύτερα κοινωνικοοικονομικά και διαρθρωτικά εμπόδια· καλεί όλους τους παράγοντες να ενσωματώσουν μια προοπτική φύλου στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της αστεγίας· είναι πεπεισμένο ότι η αρχή της προτεραιότητας στη στέγαση μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της αστεγίας και ζητεί την ανάπτυξη των εν λόγω έργων σε όλα τα κράτη μέλη·
26. σημειώνει ότι η επιδείνωση της κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης που προκαλείται από την πανδημία COVID-19 έχει αυξήσει όλες τις μορφές κακοποίησης και βίας κατά των γυναικών, καθώς και την πορνεία, κατά παράβαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους· υπογραμμίζει την ανάγκη για αύξηση των δημόσιων, οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων με σκοπό τη στήριξη ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας, καθώς και την αντιμετώπιση καταστάσεων στις οποίες κινδυνεύουν παιδιά και νέοι άνθρωποι, ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρίες και άστεγοι·
27. σημειώνει ότι η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην ικανότητά τους να ξεφεύγουν από καταστάσεις έμφυλης βίας· ζητεί, συνεπώς, την πρόβλεψη μέτρων υποστήριξης και προστασίας για τη στήριξη των γυναικών που

βρίσκονται σε τέτοιες καταστάσεις, τη θέσπιση ολοκληρωμένης οδηγίας για την πρόληψη και την καταπολέμηση κάθε μορφής έμφυλης βίας, την προσθήκη της έμφυλης βίας στον κατάλογο των ενωσιακών εγκλημάτων, την κύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από την ΕΕ και την κύρωσή της από τη Βουλγαρία, την Τσεχία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία και τη Σλοβακία· τονίζει ότι μια ζωή απαλλαγμένη από τη βία είναι θεμελιώδους σημασίας προκειμένου οι γυναίκες να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας, να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητές τους και να είναι οικονομικά ανεξάρτητες· καταδικάζει την εκούσια παραπληροφόρηση σχετικά με εργαλεία και πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας στην ΕΕ· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η εν λόγω παραπληροφόρηση αποκτά έρεισμα στην Ευρώπη και, συνεπώς, δυσχεραίνει έτι περαιτέρω την προστασία των γυναικών από τη βία·

28. καλεί τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τις επιβλαβείς πρακτικές όπως ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων, ο πρόωρος και καταναγκαστικός γάμος και η λεγόμενη «βία για λόγους τιμής», η οποία πλήττει και περιορίζει συγκεκριμένα τις νέες γυναίκες και τα κορίτσια·
29. θεωρεί ότι η πορνεία αποτελεί σοβαρή μορφή βίας και εκμετάλλευσης που πλήττει ως επί το πλείστον τις γυναίκες και τα παιδιά· καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν συγκεκριμένες δράσεις για την καταπολέμηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αιτιών της πορνείας, ούτως ώστε οι γυναίκες που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού να μην πέφτουν θύματα τέτοιου είδους εκμετάλλευσης· καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν συγκεκριμένες δράσεις για να βοηθήσουν τις εκδιδόμενες στην κοινωνική και επαγγελματική τους επανένταξη·
30. καλεί την Επιτροπή να προτείνει μέτρα προληπτικού χαρακτήρα μέσω των ευρωπαϊκών κοινωνικών ταμείων και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, με σκοπό να υποστηριχθούν η απασχόληση των γυναικών, η διευκόλυνση της πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες και η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη σε αγροτικές περιοχές· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, να μειώσουν τον κίνδυνο φτώχειας των γυναικών στις αγροτικές περιοχές, ενδυναμώνοντας τις γυναίκες και βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής τους μέσω της παροχής ποιοτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ποιοτικών συνθηκών απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της τηλεργασίας και ενός αξιοπρεπούς εισοδήματος· ζητεί θετική δράση που θα ενθαρρύνει ιδίως τις αγρότισσες να παραμείνουν στις αγροτικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης κοινοτικών κέντρων που θα μπορούν να παρέχουν τεχνικές συμβουλές και βοήθεια για τη συνέχιση της λειτουργίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και να τις βοηθούν να επιβιώσουν και να ενθαρρύνουν τους νέους να επενδύσουν στη γεωργία και την κτηνοτροφία για να εξασφαλίσουν τη μακροπρόθεσμη επιβίωσή τους·
31. τονίζει τον καίριο ρόλο όλων των κοινωνικών ταμείων και προγραμμάτων της ΕΕ, ιδίως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους απολυμένους εργαζομένους, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης· επισημαίνει ότι, μέσω του ΕΚΤ+, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να στοχεύουν στον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της κρίσης, ιδίως στις γυναίκες, στην αύξηση του

αριθμού των απασχολουμένων γυναικών και στην υποβοήθησή τους όσον αφορά τον συνδυασμό επαγγελματικού και ιδιωτικού βίου, στην καταπολέμηση της φτώχειας και της έμφυλης διάστασής της, της εκθίλυνσης της φτώχειας και των διακρίσεων λόγω φύλου στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση και κατάρτιση, στη στήριξη των πλέον ευάλωτων ατόμων και στην καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας· καλεί τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν στο ακέραιο τα ταμεία με συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου·

32. τονίζει ότι οι εθνικές προσπάθειες για τη διασφάλιση της ένταξης των Ρομά θα πρέπει να επιταχυνθούν σε όλα τα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή να προωθήσει την ένταξη και, ως εκ τούτου, να διασφαλίσει τη συμμετοχή κοριτσιών και γυναικών Ρομά σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων όσων εργάζονται σε τοπικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο· επισημαίνει ότι αυτό θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να εστιάζει στην αναβάθμιση των ορθών πρακτικών των κρατών μελών σε επίπεδο Ένωσης·
33. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπληρώσουν την οικονομική βοήθεια της ΕΕ με προγράμματα σπουδών και προγράμματα που παρέχουν σε ταλαντούχα κορίτσια και γυναίκες Ρομά την ευκαιρία να χρησιμοποιούν τη συνεχή εκπαίδευση για να απελευθερωθούν από τη διαγενεακή φτώχεια, προωθώντας την κοινωνική τους ένταξη και αναπτύσσοντας τις γνώσεις τους, με στόχο τη βελτίωση της κατάστασης της κοινότητας των Ρομά· καλεί τα κράτη μέλη να υποδείξουν το επίπεδο υποστήριξης που θα χρειαστούν για να εφαρμόσουν τα προτεινόμενα μέτρα για την ένταξη του πληθυσμού των Ρομά·
34. υπογραμμίζει ότι η αύξηση της φτώχειας των γυναικών έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ευρύτερη κοινωνία· εκφράζει ανησυχία για τον αντίκτυπο που θα έχει αυτό στην παιδική φτώχεια· χαιρετίζει, ως προς αυτό, την έγκριση της σύστασης του Συμβουλίου (ΕΕ) 2021/1004 της 14ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά·
35. επισημαίνει τη σημαντική συμβολή των γυναικών στους τομείς της απασχόλησης, του πολιτισμού, της εκπαίδευσης, της επιστήμης και της έρευνας· αναγνωρίζει τη σοβαρή επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης των γυναικών που ασχολούνται με τις τέχνες και τον πολιτισμό και των γυναικών σε πολύ μικρές και μικρές γεωργικές και αγροτικές επιχειρήσεις, λόγω της αναστολής των οικονομικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων κατά την περίοδο της πανδημίας·
36. ζητεί μια προσέγγιση που θα λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου στην ψηφιακή μετάβαση· καλεί την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει τα υφιστάμενα προγράμματα και χρηματοδοτικά κονδύλια και να διαθέσει πρόσθετη χρηματοδότηση όπου χρειάζεται για την καταπολέμηση της ψηφιακής φτώχειας των γυναικών, προκειμένου να εξοπλιστούν οι γυναίκες με τις απαραίτητες δεξιότητες ώστε να λειτουργούν με ασφάλεια στο ψηφιακό περιβάλλον και να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους γνώσεις·
37. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ερευνήσουν τα εμπόδια της γυναικείας επιχειρηματικότητας και ειδικότερα να καταρτίσουν ολοκληρωμένη ανάλυση σχετικά με την πρόσβαση των γυναικών στη χρηματοδότηση, βοηθώντας στην εξάλειψη της γυναικείας φτώχειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ενδυνάμωση των γυναικών ώστε

να γίνουν επιχειρηματίες και ιδρύτριες μικρομεσαίων επιχειρήσεων που συμβάλλουν στη διττή μετάβαση· σημειώνει ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα δημιουργεί θέσεις εργασίας, ενισχύει την ενιαία αγορά και μειώνει την ανεργία· σημειώνει ότι ένας μειωμένος γραφειοκρατικός φόρτος για τους επιχειρηματίες αίρει τα εμπόδια και διασφαλίζει ότι περισσότερες γυναίκες μπορούν να ιδρύσουν επιχειρήσεις· τονίζει τη σημασία της παροχής γνώσης για την επιχειρηματικότητα και πρακτικής εμπειρίας στα σχολεία· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη χειραφέτηση των γυναικών μέσω της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης και της διά βίου μάθησης· ζητεί, ειδικότερα, μεγαλύτερη προώθηση των τομέων STEM, της ψηφιακής εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης στην τεχνητή νοημοσύνη και της εκπαίδευσης στον χρηματοοικονομικό τομέα, ώστε να καταπολεμηθούν τα υπάρχοντα στερεότυπα και να εξασφαλιστεί ότι περισσότερες γυναίκες εισέρχονται σε αυτούς τους τομείς και συμβάλλουν στην ανάπτυξή τους·

38. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι κάθε νέα δημοσιονομική πολιτική, συμπεριλαμβανομένης της φορολογίας, που περιλαμβάνει μια σαφή διάσταση του φύλου, αντιμετωπίζει και εξαλείφει τις κοινωνικοοικονομικές και τις έμφυλες ανισότητες σε όλες τις διαστάσεις τους²⁵· καλεί τα κράτη μέλη να αποφύγουν τις διακρίσεις λόγω φύλου στις φορολογικές τους πολιτικές και να καταργήσουν τον ΦΠΑ στα είδη υγιεινής των γυναικών, ο οποίος θέτει δυσανάλογα σε κίνδυνο την αξιοπρέπεια των γυναικών με χαμηλότερο εισόδημα και, συνεπώς, να διασφαλίσουν ότι όλες οι γυναίκες έχουν πρόσβαση σε αυτά τα βασικά προϊόντα·
39. καλεί τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τους τη διάσταση του φύλου κατά τη μεταρρύθμιση των συνταξιοδοτικών συστημάτων και την προσαρμογή των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, και να εξετάζουν τις διαφορές μεταξύ των προτύπων εργασίας γυναικών και ανδρών, περιλαμβανομένων όλων των πρακτικών μη αμειβόμενης απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων εις βάρος των γυναικών στην αγορά εργασίας, και ιδίως των ηλικιωμένων γυναικών· παροτρύνει τα κράτη μέλη να λάβουν ειδικά μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση του κινδύνου της φτώχειας ηλικιωμένων και συνταξιούχων γυναικών, που απορρέει από τη γήρανση του πληθυσμού και την αναλογία των ηλικιωμένων γυναικών που βρίσκονται σε μειονεκτική ή ευάλωτη κατάσταση· καλεί τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν στα συνταξιοδοτικά τους συστήματα αποζημίωση για μη αμειβόμενη εργασία παροχής φροντίδας, για παράδειγμα μέσω πιστωτικών μορίων παροχής φροντίδας ή άλλων μέτρων που προστίθενται στη σύνταξη του φροντιστή, ανεξάρτητα από το αν η φροντίδα παρέχεται σε ανήλικα παιδιά, ηλικιωμένους ή ασθενείς ή άτομα με αναπηρία, ενθαρρύνοντας παράλληλα τους άνδρες να γίνουν φροντιστές·
40. ζητεί από την Επιτροπή να μην προωθήσει οποιαδήποτε σύσταση πολιτικής που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση των επισφαλών εργασιακών σχέσεων, απορρύθμιση του χρόνου εργασίας, μείωση των μισθών, επίθεση κατά των συλλογικών διαπραγματεύσεων ή ιδιωτικοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και της κοινωνικής ασφάλισης·

²⁵ Έκθεση του Θεματικού Τμήματος Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου, του Απριλίου 2017, με τίτλο «Ισότητα των φύλων και φορολογία στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

41. χαιρετίζει τις τρέχουσες διαπραγματεύσεις για τη θέσπιση οδηγίας για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση· καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να εγκρίνουν ένα πλαίσιο της ΕΕ που θα ευνοεί τη θέσπιση ή την προσαρμογή ενός κατώτατου μισθού ανά χώρα με βάση, μεταξύ άλλων, ένα εθνικό καλάθι αγαθών και υπηρεσιών σε πραγματικές τιμές, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κατάλληλης στέγασης, υγιεινών και ισορροπημένων τροφίμων, ένδυσης, βιώσιμων μεταφορών και ενέργειας, υγείας και περίθαλψης και πόρων που επιτρέπουν στους ανθρώπους να συμμετέχουν ουσιαστικά στην κοινωνία, τον πολιτισμό και την εκπαίδευση, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης που θα συνέβαλλε εν μέρει στη μείωση της φτώχειας των εργαζομένων, ιδίως των γυναικών· ζητεί δίκαιους και αξιοπρεπείς κατώτατους μισθούς στα κράτη μέλη, ως αναγκαία διασφάλιση, ώστε να εξασφαλιστεί η δικαιότερη κατανομή των μισθών και να κατοχυρωθεί ένα μισθολογικό όριο που θα προστατεύει τις γυναίκες και τους άνδρες στην αγορά εργασίας· είναι της άποψης ότι η δημιουργία ενός πλαισίου κατώτατου μισθού πρέπει να επιτευχθεί και να διατηρηθεί μέσω σαφών κανόνων, διαφανών διαδικασιών και αποτελεσματικών πρακτικών, με τη χρήση κριτηρίων και κατευθυντήριων δεικτών για την αξιολόγηση της επάρκειας και με τη συμβολή συμβουλευτικών οργάνων, μεταξύ άλλων, και τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων·
42. καλεί τα κράτη μέλη να είναι φιλόδοξα όσον αφορά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά και της οδηγίας για τη διαφάνεια των αμοιβών, καθώς και της μελλοντικής οδηγίας για επαρκείς κατώτατους μισθούς και της σύστασης για το ελάχιστο εισόδημα·
43. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, σε γενικές γραμμές, η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί σε ολόκληρο τον προϋπολογισμό της ΕΕ, όπως επισημαίνει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, και ζητεί αυτή η κατάσταση να ανατραπεί επειγόντως· υπογραμμίζει ότι η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα του κύκλου πολιτικής και να βασίζεται σε αξιόπιστα δεδομένα· τονίζει τη σημασία της εφαρμογής της συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου στον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων σε όλα τα προγράμματα του προϋπολογισμού του 2022, προκειμένου να επιτευχθεί η ισότητα των φύλων και να εξαλειφθεί η φτώχεια των γυναικών· ζητεί από την Επιτροπή, στο πλαίσιο αυτό, να επιταχύνει την εισαγωγή μιας αποτελεσματικής, διαφανούς και ολοκληρωμένης μεθοδολογίας και να συνεργαστεί στενά με το Κοινοβούλιο στη μέτρηση των δαπανών που σχετίζονται με το φύλο, όπως ορίζεται στη διοργανική συμφωνία²⁶, προκειμένου να μπορεί να πετύχει απτά αποτελέσματα για τον προϋπολογισμό του 2022 και με στόχο την επέκταση της μεθοδολογίας σε όλα τα προγράμματα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου·
44. επισημαίνει ότι η δημοσιονομική ικανότητα της ΕΕ απαιτεί μια δυναμική αναθεώρηση της τρέχουσας οικονομικής και κοινωνικής διακυβέρνησης, ώστε να μειωθούν οι ανισότητες και η γυναικεία φτώχεια και να επιτευχθεί ισότητα μεταξύ των φύλων· ζητεί η οικονομική και κοινωνική διακυβέρνηση να συνάδουν με την επίτευξη των στόχων ισότητας μεταξύ των φύλων και να εξαλειφθεί η γυναικεία φτώχεια·

²⁶ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

45. καλεί το Συμβούλιο να συγκροτήσει ειδική σύνθεση για την ισότητα των φύλων για τη θέσπιση κοινών και συγκεκριμένων μέτρων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα των δικαιωμάτων των γυναικών και της ισότητας των φύλων, και να διασφαλίσει ότι τα ζητήματα ισότητας των φύλων συζητούνται στο υψηλότερο δυνατό πολιτικό επίπεδο·
46. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η φτώχεια των γυναικών είναι μεγαλύτερη από εκείνη των ανδρών και έχει αυξηθεί τόσο σε απόλυτες τιμές όσο και σε σχέση με τη φτώχεια των ανδρών. Οι στατιστικές μιλούν από μόνες τους. Το 2020, ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (AROPE)¹ στην ΕΕ ήταν υψηλότερος για τις γυναίκες από ό,τι για τους άνδρες (22,9 % έναντι 20,9 %). Ταυτόχρονα, το χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά τη φτώχεια έχει διευρυνθεί σε 21 κράτη μέλη από το 2017, ενώ η απόκλιση όσον αφορά όσους βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας (AROPE)² παραμένει σημαντική, έχοντας αυξηθεί από το 1,3 % το 2019 στο 2,5 % το 2020³.

Είναι μεν αλήθεια ότι το χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά τη φτώχεια είναι μικρότερο από αυτό που διαπιστώνεται σε άλλους τομείς (όπως στην απασχόληση, στους μισθούς ή στις συντάξεις), αυτό όμως σχετίζεται, αφενός, με τον τρόπο με τον οποίο συγκεντρώνουμε τις πληροφορίες και τις στατιστικές και, αφετέρου, με τη θεώρηση της φτώχειας υπό τη στενή της έννοια. Δεν λαμβάνεται υπόψη ο πολυδιάστατος χαρακτήρας της, γεγονός που αποκρύπτει τους διαρθρωτικούς παράγοντες που βοηθούν στη διαίωνιση της γυναικείας φτώχειας από γενιά σε γενιά. Και στις δύο περιπτώσεις, αυτό αποτυπώνει μια έλλειψη ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στις στατιστικές έρευνες, τις κοινωνικοοικονομικές αναλύσεις, την πολιτική δράση και την αξιολόγηση των πολιτικών. Γι' αυτό και θεωρείται επείγουσα η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις στατιστικές για τη φτώχεια και τον κίνδυνο φτώχειας

Πρώτον, οι στατιστικές για τη φτώχεια μετρούν τα εισοδήματα των νοικοκυριών συνολικά και το συνολικό εισόδημα διαιρείται μεταξύ των μονάδων κατανάλωσης ή των ατόμων που αποτελούν το νοικοκυριό, με την παραδοχή ότι όλα τα μέλη επωφελούνται από μια δίκαιη κατανομή των πόρων – εξαιρουμένων διορθωτικών συντελεστών που συνδέονται με την ηλικία και τις οικονομίες κλίμακας – και ότι η οικογένεια θεωρείται μονάδα χωρίς εσωτερικές συγκρούσεις και διακρίσεις. Ωστόσο, είναι σημαντικό να υπενθυμιστεί ότι η οικογένεια είναι, κατά τη διατύπωση του νομπελίστα οικονομολόγου, Amartya Sen, τόπος «συνεταιριστικής σύγκρουσης». Μολονότι είναι αληθές ότι τα μέλη της οικογένειας που δεν έχουν δικό τους εισόδημα επωφελούνται από την πρόσβαση στους οικογενειακούς πόρους, με αποτέλεσμα να δημιουργείται μια συνεταιριστική δυναμική, παραμένει γεγονός ότι τόσο η πρόσβαση στους πόρους αυτούς όσο και η κατανομή των εργασιών και του χρόνου συμβαίνουν υπό συνθήκες ανισότητας, ιδίως όσον αφορά το φύλο ή την ηλικία, κάτι που οδηγεί σε συγκρούσεις, διακρίσεις ή ακόμη και βία.

Δεύτερον, η φτώχεια είναι ένα εξαιρετικά σύνθετο φαινόμενο που περιλαμβάνει πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που δεν έχουν όλοι οικονομική έκφραση. Αυτή ήταν η γραμμή σκέψης που άνοιξε ο Amartya Sen, ακολουθούμενος από τη Sabina Alkire και τον James Foster, όταν δημιούργησαν τον δείκτη πολυδιάστατης φτώχειας. Οι επίσημες ευρωπαϊκές στατιστικές συμπεριέλαβαν αυτόν τον πολυδιάστατο χαρακτήρα, δημιουργώντας τον δείκτη κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού (AROPE). Προς τον σκοπό αυτό, στον

¹ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At_risk_of_poverty_or_social_exclusion_\(AROPE\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At_risk_of_poverty_or_social_exclusion_(AROPE))

² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At-risk-of-poverty_rate

³ <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

δείκτη των οικονομικών εσόδων προστίθενται οι δείκτες χαμηλής έντασης εργασίας και σοβαρής υλικής στέρησης, Ωστόσο, αγνοούνται άλλες πτυχές που αναφέρονται σε ακαδημαϊκές μελέτες και στα ευρήματα διεθνών οργανισμών όπως η Παγκόσμια Τράπεζα. Πρόκειται για παράγοντες όπως η φτώχεια χρόνου, η οποία πλήττει ιδιαίτερα τις γυναίκες και έρχεται να δημιουργήσει έναν φαύλο κύκλο μαζί με την υλική φτώχεια και τη στέρηση.

Η «φτώχεια χρόνου», η οποία ορίζεται ως η απουσία διαθέσιμου χρόνου ύστερα από την αφαίρεση του χρόνου που απαιτείται για την αμειβόμενη και μη αμειβόμενη εργασία (παροχή φροντίδας), σπουδές ή για άλλες βασικές ανάγκες της ζωής, όπως είναι η προσωπική φροντίδα, επιδεινώνει την υλική φτώχεια. Οι γυναίκες ασκούν πολυάριθμες δραστηριότητες που τις οδηγούν συχνά στην κοινωνική εξάντληση λόγω των πολλαπλών ρόλων τους, χωρίς να τους διασφαλίζουν αξιοπρεπή ζωή. Η φτώχεια χρόνου τους στερεί τον χρόνο ή την αυτονομία που χρειάζεται για τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας, οικονομικής αυτονομίας, κατάρτισης ή πρόσβασης σε βασικούς πόρους ή και τις ελάχιστες υπηρεσίες που θα τους εξασφάλιζαν μια υγιή ζωή και θα τους επέτρεπαν να συμμετέχουν πλήρως στις κοινότητες και στις κοινωνίες τους.

Απαιτούνται ειδικές δημόσιες πολιτικές για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών ανισοτήτων μεταξύ των φύλων, οι οποίες προκαλούν, επιδεινώνουν ή διαιωνίζουν τη φτώχεια των γυναικών. Αφενός, η κοινωνία επιβαρύνει τις γυναίκες με το καθήκον της παροχής φροντίδας. Το λιγότερο που μπορεί να πει κανείς για την απορρέουσα διαφορά μεταξύ των φύλων είναι ότι η γυναίκα εξακολουθεί να αφιερώνει περισσότερες ώρες και μέρες σε αυτό το καθήκον από ό,τι οι άνδρες. Αυτό όχι μόνο περιορίζει τον χρόνο που οι γυναίκες μπορούν να αφιερώνουν στην κατάρτιση, την αναβάθμιση δεξιοτήτων, την απασχόληση ή την πρόσθετη διαθεσιμότητα για εργασία, αλλά τροφοδοτεί και τα στερεότυπα που αφορούν το φύλο, σύμφωνα με τα οποία οι γυναίκες συμμετέχουν στην αγορά εργασίας κατά τρόπο βοηθητικό προς τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να είναι παρούσες σε ορισμένους τομείς ή επαγγέλματα ούτε να καταλαμβάνουν ορισμένες θέσεις. Αυτό συνεπάγεται οριζόντιο και κάθετο διαχωρισμό στον χώρο εργασίας και ενθαρρύνει ανισότητες μεταξύ των φύλων στις αγορές εργασίας και στα νοικοκυριά, οι οποίες αλληλοενισχύονται. Ομοίως, οι γυναίκες παραδοσιακά και μέχρι σήμερα θεωρείται δεδομένο να ασκούν ορισμένα καθήκοντα δωρεάν. Κατά συνέπεια, τα καθήκοντα αυτά, όταν αμείβονται, μπορούν να αποφέρουν μόνο χαμηλούς μισθούς και επισφαλείς συνθήκες εργασίας, δεδομένου ότι οι απαιτούμενες δεξιότητες, οι οποίες έχουν αποκτηθεί χωρίς επίσημη εκπαίδευση και θεωρούνται φυσικές για το γυναικείο φύλο, υποτιμούνται και δεν αμείβονται επαρκώς. Ας μην ξεχνάμε ότι, αν και η αξία και η τιμή δεν είναι συνώνυμες, σε αγοραίες κοινωνίες όπως η δική μας, η αξία είναι επίσης ισοδύναμη με την ποιότητα των ειδών, βάσει της οποίας παραχωρείται για την ιδιοκτησία τους κάποιο χρηματικό ποσό ή ισοδύναμη αξία. Η καλύτερη κατανομή των υπηρεσιών παροχής φροντίδας πρέπει επίσης να συνοδεύεται από την αναβάθμιση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παροχή φροντίδας, ώστε να επιτευχθεί μια πιο ισορροπημένη κατανομή του χρόνου και της εργασίας σε οικιακό και επιχειρηματικό επίπεδο, κάτι που είναι αναγκαίο για την εξάλειψη των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και για την καταπολέμηση των απορреουσών διαρθρωτικών πτυχών της γυναικείας φτώχειας.

Η δέσμευση για ποιοτικές κοινωνικές υπηρεσίες και για την καθολικότητά τους είναι ουσιαστικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι πρόσβαση στους πόρους έχουν και τα άτομα που ζουν σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας, όπου κυριαρχούν οι ηλικιωμένες γυναίκες που ζουν μόνες ή οι μόνες μητέρες με εξαρτώμενα τέκνα.

Η φτώχεια των γυναικών, η οποία είναι έντονα συγκεντρωμένη στα μονογονεϊκά νοικοκυριά με γυναίκες επικεφαλής, έχει άμεσο αντίκτυπο σε αυτούς των οποίων οι ζωές αντιμετωπίζουν τους πιο σκληρούς περιορισμούς λόγω της φτώχειας, και συγκεκριμένα στα παιδιά. Επικεφαλής του 85 % των μονογονεϊκών οικογενειών είναι γυναίκες⁴ και, το 2020, το 42,1 % του πληθυσμού της ΕΕ που ζούσε σε μονογονεϊκές οικογένειες με συντηρούμενα τέκνα αντιμετώπιζε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού⁵.

Οι υλικές συνθήκες κάθε νοικοκυριού, η διαφορετική πρόσβαση στους πόρους και η έλλειψη δεξιοτήτων αλληλοενισχύονται και πολλαπλασιάζουν εκθετικά τα επίπεδα φτώχειας, ιδίως των παιδιών, στερώντας τα στην πράξη από πραγματικές ευκαιρίες στην ενήλικη ζωή τους. Ο τόπος γέννησης, το οικογενειακό εισόδημα, το φύλο ή η αναπηρία επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την τρέχουσα ευημερία και τα επακόλουθα επιτεύγματα των εν λόγω παιδιών στην ενήλικη ζωή. Εξαρτώνται επίσης από τις οικονομικές συνθήκες, τις δημόσιες πολιτικές και την επέκταση των κρατών πρόνοιας, καθώς και από τα ισχύοντα κοινωνικά πρότυπα και τις στάσεις ως προς τα φύλα.

Η απώλεια δεξιοτήτων κατά την παιδική ηλικία δεν είναι πάντοτε αντιστρέψιμη στην ενήλικη ζωή και μπορεί να επηρεάσει τη μελλοντική ζωή των ανθρώπων καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Ωστόσο, η φτώχεια και οι ανισότητες δεν είναι ούτε αναπόφευκτες ούτε αποτελούν ατομική ευθύνη. Απαιτούνται επαρκείς, ολοκληρωμένες και συνεκτικές δημόσιες πολιτικές, ιδίως όσες επηρεάζουν άμεσα τα παιδιά και αντιμετωπίζουν τις διαρθρωτικές ανισότητες μεταξύ των φύλων.

Η ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά, η οποία αποτελεί συνέχεια της πρωτοβουλίας που έλαβε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχει στόχο να διασφαλίσει ότι κάθε παιδί που αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού στην Ευρώπη έχει πρόσβαση στις πλέον βασικές υπηρεσίες, όπως η υγεία και η εκπαίδευση. Όμως, ανεξάρτητα από μέγεθος του προϋπολογισμού του, το πρόγραμμα αυτό δεν θα μπορέσει να επιτύχει τις αναμενόμενες αλλαγές, αν δεν υπάρξει ειδική δράση για την αντιμετώπιση της γυναικείας φτώχειας και την πραγματοποίηση πιο εκτεταμένων αλλαγών.

Η βία κατά των γυναικών αποτελεί τόσο αιτία όσο και συνέπεια της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού τους, αυξάνοντας ιδίως τον κίνδυνο αδυναμίας διαφυγής από αυτήν. Η βία κατά των γυναικών συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους και, πολύ συχνά, οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στο γεγονός ότι τα θύματα είναι γυναίκες. Παρά το γεγονός ότι το πρόβλημα δεν περιορίζεται μόνο σε όσες έχουν χαμηλά εισοδήματα, οι γυναίκες που προέρχονται από αυτά τα κοινωνικά στρώματα και διαθέτουν περιορισμένους πόρους έχουν λιγότερες εξόδους διαφυγής από την ενδοοικογενειακή βία ή τη βία στα χέρια διακινητών ανθρώπων, ιδίως με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση.

Εάν οι κακοποιημένες γυναίκες εξαρτώνται οικονομικά από τους συντρόφους τους, είναι πιο δύσκολο για αυτές να ξεφύγουν από τη βία την οποία υφίστανται, δεδομένου ότι το μόνο τους καταφύγιο είναι οι δημόσιες υπηρεσίες πρόνοιας, οι οποίες διαφέρουν πολύ μεταξύ των κρατών μελών. Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι περισσότερες γυναίκες που εξαναγκάζονται σε πορνεία προέρχονται από φτωχό περιβάλλον ή από οικογένεια μεταναστών. Συνεπώς, δεν

⁴ <https://eige.europa.eu/publications/poverty-gender-and-lone-parents-eu>

⁵ Συνθήκες διαβίωσης στην Ευρώπη. Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός

έχουν νόμιμο δικαίωμα διαμονής, με αποτέλεσμα να εξαρτώνται πλήρως από τους όσους τις κακοποιούν ή από τους διακινητές.

Επιπλέον, ακριβώς επειδή πέφτουν θύματα βίας, πολλές γυναίκες χάνουν την προηγούμενη οικονομική τους σταθερότητα και καταλήγουν στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Σύμφωνα με τη μελέτη του Ευρωπαϊκού Δικτύου κατά της Φτώχειας⁶, η συχνότερη αιτία για τις άστεγες γυναίκες στην Ευρώπη είναι η έμφυλη βία. Αυτές οι διαδικασίες εξαθλίωσης και αποκλεισμού των γυναικών που συνδέονται με την έμφυλη βία επηρεάζουν και τα παιδιά τους, τα οποία σε πολλές χώρες δεν προστατεύονται ως θύματα έμφυλης βίας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πρέπει να διασφαλίσουμε την πλήρη εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, συνοδευόμενη από αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών, περιλαμβανομένης της δημιουργίας ενός νέου αδικήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Είναι σημαντικό να προωθηθούν διαρθρωτικές αλλαγές στη διακυβέρνηση και τη φορολογία και να ενσωματωθεί αποτελεσματικά η διάσταση του φύλου.

Αφενός παρατηρείται ότι η πρωτογενής ανισότητα συνεχώς αυξάνεται, καθώς οι μισθοί αντιπροσωπεύουν χαμηλότερο ποσοστό του ΑΕγχΠ, ενώ το εργατικό δίκαιο είναι όλο και πιο χαλαρό και δεν συμβαδίζει με τις νέες μορφές εργασίας, όπως η εργασία σε πλατφόρμα, οι οποίες αφήνουν εκατομμύρια εργαζομένους απροστάτευτους και εκτεθειμένους στον κίνδυνο της φτώχειας, συμπεριλαμβανομένης της φτώχειας στην εργασία. Επιπλέον, η νέα τεχνολογική επανάσταση απειλεί να καταστήσει περιττές εκατοντάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας, χωρίς το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού να διαθέτει τις δεξιότητες που θα απαιτούνται για τις νέες θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν. Συνεπώς, η ισότητα των φύλων στα νοικοκυριά και την αγορά εργασίας απέχει πολύ από το να επιτευχθεί.

Από την άλλη πλευρά, προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες όπως η υγεία, η εκπαίδευση και οι υπηρεσίες που συνδέονται με την εξάρτηση, πρέπει να βελτιώσουμε την αναδιανεμητική ικανότητα των επιμέρους χωρών και τη λειτουργία των κρατών πρόνοιας. Αυτό προϋποθέτει επαρκή χρηματοδότηση που, φυσικά, εξαρτάται από τη δίκαιη και προοδευτική φορολόγηση, η οποία απέχει όλο και περισσότερο από τις δυνατότητές μας, δεδομένου ότι η ισορροπία ισχύος δεν είναι υπέρ μας και η φορολογική δικαιοσύνη δεν αφήνεται να υπερισχύσει.

Για τον λόγο αυτό, η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου είναι ακόμη πιο σημαντική σε όλα τα επίπεδα της διαδικασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ, έτσι ώστε τα έσοδα και οι δαπάνες να μετατραπούν σε κοινωνικές επενδύσεις για την επίτευξη των στόχων της ισότητας των φύλων, όπως η καταπολέμηση της γυναικείας φτώχειας. Αυτό συνδέεται στενά με την ανάγκη επανεξέτασης της τρέχουσας οικονομικής και κοινωνικής διακυβέρνησης, η οποία, μακράν από τη λιτότητα, θα πρέπει να αποσκοπεί στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και των επιπέδων της γυναικείας φτώχειας.

⁶ <https://www.eapn.eu/wp-content/uploads/2019/07/EAPN-Gender-violence-and-poverty-Final-web-3696.pdf>

4.3.2022

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

σχετικά με τη φτώχεια των γυναικών στην Ευρώπη
(2021/2170(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης (*): Dragos Pîslaru

(*): Συνδεδεμένη επιτροπή – Άρθρο 57 του Κανονισμού

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξάλειψη της φτώχειας αποτελεί μία από τις προτεραιότητες της ΕΕ, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 34 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αποτελεί πρωταρχικό στόχο του σχεδίου δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ), ο οποίος αντικατοπτρίζει τη δέσμευση της ΕΕ να καταπολεμήσει τη φτώχεια στις πολιτικές της·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα και η καταπολέμηση των διακρίσεων αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως κατοχυρώνεται από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί προτεραιότητα της ΕΕ και λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις πολιτικές σε επίπεδο ΕΕ και εθνικό επίπεδο· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2019 υπήρχαν σχεδόν 91,3 εκατομμύρια άτομα που αντιμετώπιζαν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (AROE) στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ δεν πέτυχε τον στόχο της για μείωση των AROE για το 2020 κατά τουλάχιστον 20 εκατομμύρια· λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας από τους νέους πρωταρχικούς στόχους της ΕΕ είναι η μείωση των AROE κατά τουλάχιστον 15 εκατομμύρια έως το 2030·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τη Eurostat, ο κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού στην ΕΕ ήταν, το 2020, υψηλότερος για τις γυναίκες από ό,τι για τους άνδρες, καθώς επηρέαζε 51,4 εκατομμύρια γυναίκες (22,9 %) έναντι 45 εκατομμυρίων ανδρών (20,9 %)¹· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό οφειλόταν κυρίως στις ανισότητες

¹ Eurostat. Συνθήκες διαβίωσης στην Ευρώπη, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=544210

μεταξύ των φύλων και τις διακρίσεις, μεταξύ άλλων στην αγορά εργασίας, που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του βίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό φτώχειας μεταξύ των εργαζόμενων γυναικών θα μπορούσε να μειωθεί εάν οι γυναίκες αμείβονταν ισότιμα με τους άνδρες·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες από πιο ευάλωτες ομάδες, όπως οι νέες γυναίκες, οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες με μεταναστευτικό υπόβαθρο, οι γυναίκες Ρομά, οι γυναίκες από θρησκευτικές ή εθνοτικές μειονότητες, καθώς και οι γυναίκες ΛΟΑΔΜ, αντιμετωπίζουν πρόσθετες και διατομεακές μορφές διακρίσεων κατά την πρόσβαση στην εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη, την απασχόληση και τις κοινωνικές υπηρεσίες και, ως εκ τούτου, εκτίθενται σε υψηλότερο κίνδυνο φτώχειας·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου αποτελεί σημαντικό εργαλείο στην ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων στις πολιτικές της ΕΕ που σχετίζονται με την αγορά εργασίας και τις κοινωνικές πολιτικές προκειμένου να προωθούνται οι ίσες ευκαιρίες και να καταπολεμηθούν όλες οι μορφές διακρίσεων σε βάρος των γυναικών·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δεδομένα σχετικά με τη φτώχεια που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου εξακολουθούν να είναι ανεπαρκή στην ΕΕ και τα κράτη μέλη, γεγονός που εμποδίζει τη διαδικασία ανάλυσης και χάραξης πολιτικής σε όλα τα επίπεδα·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε σχέση με τα δεδομένα για τη φτώχεια, η στατιστική μονάδα νοικοκυριού ορίζει τη φτώχεια εντός των νοικοκυριών και δεν λαμβάνει υπόψη τις ανισότητες μεταξύ των φύλων στην εσωτερική κατανομή των πόρων, γεγονός που δυσχεραίνει τη λήψη αξιόπιστων δεδομένων ανά φύλο·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση της νόσου COVID-19 επιδείνωσε τις υφιστάμενες ανισότητες και είχε σοβαρό αντίκτυπο στο εισόδημα και τον πλούτο της εργασίας, επιδείνωσε την κατάσταση των ανθρώπων που βιώνουν τη φτώχεια και ανακόπτει τις βελτιώσεις στους AROPE· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μέτρα στήριξης, όπως η απασχόληση μειωμένου ωραρίου ή παρόμοια προγράμματα έχουν μετριάσει σε κάποιο βαθμό τις αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης βραχυπρόθεσμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιβάρυνση της πανδημίας θα επηρεάσει δυσανάλογα τους χαμηλόμισθους, γεγονός που θα αυξήσει τη φτώχεια και την ανισότητα σε όλη την Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πλήρεις οικονομικές, εργασιακές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας ακόμη δεν είναι γνωστές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις πτυχές της αντιμετώπισης της κρίσης COVID-19 πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως, προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότητα των φύλων και να στηριχθεί η ανάκαμψη των πλέον ευάλωτων γυναικών·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία COVID-19 και η συνδεδεμένη με αυτή οικονομική κρίση έχουν επηρεάσει τις γυναίκες διαφορετικά από τους άνδρες στην Ένωση, και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιπτώσεις της θέτουν σε κίνδυνο την πρόοδο που έχει σημειωθεί τις τελευταίες δεκαετίες όσον αφορά τη μείωση της φτώχειας και των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων στα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) οι νέες γυναίκες επλήγησαν δυσανάλογα από την πανδημία της COVID-19, με την απασχόληση να

μειώνεται κατά περισσότερο από 10 % για τις νέες γυναίκες σε σύγκριση με 2,4 % συνολικά· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία έχει επηρεάσει δυσανάλογα τις γυναίκες στην κοινωνικοοικονομική σφαίρα της ζωής τους, έχει εμβαθύνει τις υφιστάμενες διακρίσεις και έχει οδηγήσει σε ακόμη περισσότερες ανισότητες μεταξύ γυναικών και ανδρών στην αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότερες γυναίκες από ό,τι άνδρες έχασαν τη θέση εργασίας τους λόγω της πανδημίας COVID-19²· λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με το Eurofound οι χαμηλόμισθες εργαζόμενες έχουν πληγεί περισσότερο από τις απώλειες θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και ήταν πιθανότερο να τεθούν σε προσωρινή αργία³· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες γυναίκες ηλικίας 18-34 είχαν περισσότερες πιθανότητες να χάσουν τη δουλειά τους στον απόηχο της πανδημίας (11 %, σε σύγκριση με 9 % για τους νέους άνδρες)⁴· λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότερες γυναίκες από ό,τι άνδρες μείωσαν τις ώρες εργασίας τους προκειμένου να διασφαλίσουν συνεχή φροντίδα για τα παιδιά και να εξασφαλίσουν τα μέλη της οικογένειας που έχουν ανάγκη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση της νόσου COVID-19 έχει αυξήσει τον όγκο των μη αμειβόμενων οικιακών εργασιών και της παιδικής μέριμνας, που επαφίενται ως επί το πλείστον στις γυναίκες, δημιουργώντας διπλή επιβάρυνση για τις εργαζόμενες μητέρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν υψηλότερο κίνδυνο μόλυνσης από την COVID-19 λόγω της υπερεκπροσώπησης τους σε βασικά επαγγέλματα πρώτης γραμμής και σε πιο εκτεθειμένα επαγγέλματα·

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανισότητες θα εξακολουθήσουν να αυξάνονται· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μεσοπρόθεσμος αντίκτυπος της κρίσης θα εξαρτηθεί από τον βαθμό συμμετοχικότητας της ανάκαμψης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές κοινωνικής προστασίας αποτελούν ζωτικής σημασίας στοιχεία των εθνικών αναπτυξιακών στρατηγικών για τη μείωση της φτώχειας και της κοινωνικής ευπάθειας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής και για τη στήριξη της χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμης ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάκαμψη πρέπει να περιλαμβάνει στοχευμένες στρατηγικές για τη στήριξη των πιο ευάλωτων και περιθωριοποιημένων γυναικών στις κοινωνίες μας προκειμένου να μην μένει κανείς στο περιθώριο·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες υπερεκπροσωπούνται σε άτυπες μορφές εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της μερικής απασχόλησης, και συχνά εργάζονται σε επισφαλείς, υποαμειβόμενους ή υποτιμημένους τομείς, μεταξύ των εργαζομένων πρώτης γραμμής στους τομείς που πλήττονται περισσότερο από την πανδημία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεγαλύτερη ανάπτυξη της γυναικείας απασχόλησης κατά την τελευταία δεκαετία σημειώθηκε σε γυναικοκρατούμενες θέσεις εργασίας και θέσεις που κατείχαν ήδη κυρίως γυναίκες, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 76 % του εργατικού δυναμικού στους τομείς της υγείας και της περίθαλψης είναι γυναίκες⁵· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με έρευνα του Eurofound, παρά τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων στην απασχόληση, το

² https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_813449/lang--en/index.htm
<https://news.un.org/en/story/2021/07/1096102>

³ Eurofound, «COVID-19: Implications for employment and working life», COVID-19 series («COVID-19: Επιπτώσεις για την απασχόληση και τον εργασιακό βίο»), σειρά COVID-19, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2021.

⁴ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20068en.pdf

⁵ <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/essential-workers>

μερίδιο της απασχόλησης με μεικτή συμμετοχή των φύλων (δηλαδή των θέσεων εργασίας στις οποίες κανένα από τα δύο φύλα δεν εργάζεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 60%) μειώθηκε από 27 % σε 18 % μεταξύ 1998 και 2019⁶. λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότερες γυναίκες από ό,τι άνδρες απασχολούνται σε επαγγέλματα που μπορούν να εκτελεστούν εξ αποστάσεως· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οικογένειες αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνίας μας, κάτι που απαιτεί ισορροπία μεταξύ επαγγελματικού και ιδιωτικού βίου·

- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες υπερεκπροσωπούνται μεταξύ των άτυπων φροντιστών που εγκατέλειψαν την απασχόλησή τους και παρέχουν φροντίδα σε ηλικιωμένους συγγενείς ή συγγενείς με αναπηρία· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε πολλά κράτη μέλη δεν λαμβάνουν επαρκή στήριξη από τις αρχές και τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και κατά συνέπεια αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού·
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μισθολογικές διακρίσεις στην ΕΕ, η άνιση επιβάρυνση της μη αμειβόμενης φροντίδας και της οικιακής εργασίας, οι διακρίσεις στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας, οι χαμηλές αμοιβές και οι χαμηλές προοπτικές σταδιοδρομίας αποτελούν εμπόδια για την επίτευξη ισότιμης οικονομικής ανεξαρτησίας για γυναίκες και άνδρες και μπορούν να οδηγήσουν σε υψηλότερους κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού για τις γυναίκες, καθώς και σε υψηλότερο μισθολογικό και συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ των φύλων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια αυξάνει τον κίνδυνο βίας σε βάρος των γυναικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο φτώχειας είναι πιο ευάλωτες και ότι η βία αυξάνει τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μη εισαγωγή διακρίσεων στις αμοιβές αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τις γυναίκες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών είναι βασική για την επίτευξη ισότητας μεταξύ των φύλων και την καταπολέμηση της φτώχειας των γυναικών·
- IIA. λαμβάνοντας υπόψη ότι το συνολικό ποσοστό απασχόλησης των γυναικών είναι σχεδόν 12 % χαμηλότερο από το αντίστοιχο των ανδρών και ότι το ένα τρίτο των εργαζόμενων γυναικών εργάζονται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης σε σύγκριση με το 8 % των εργαζόμενων ανδρών· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ένα πέμπτο των γυναικών που ζουν σε συνθήκες φτώχειας δεν δραστηριοποιούνται στην αγορά εργασίας λόγω της παροχής φροντίδας και των οικιακών ευθυνών⁷· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας αυξήθηκε κατά τις τελευταίες δεκαετίες αλλά ότι εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετά χάσματα μεταξύ των φύλων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες πλήρους απασχόλησης είναι λιγότερες από τους άνδρες (48 % των γυναικών σε σύγκριση με το 64 % των ανδρών) και ότι οι περιθωριοποιημένες γυναίκες αποκλείονται ακόμη περισσότερο από εργασία πλήρους απασχόλησης⁸· λαμβάνοντας

⁶ Eurofound και Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, *European Jobs Monitor 2021: Gender gaps and employment structure* [Παρατηρητήριο ευρωπαϊκής εργασίας 2021: χάσμα μεταξύ των φύλων και διάρθρωση της εργασίας] Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2021

⁷ Έκθεση EIGE με τίτλο, «Poverty, gender and intersecting inequalities in the EU: Review of the implementation of Area A: Women and Poverty of the Beijing Platform for Action», («Φτώχεια, φύλο και διατομεακές ανισότητες στην ΕΕ: Αναθεώρηση της εφαρμογής του τομέα Α: Γυναίκες και φτώχεια της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου»). 2016.

⁸ <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2021/domain/work/disability>

υπόψη ότι μόνο το 20,7 % των γυναικών με αναπηρία και το 28,6 % των ανδρών με αναπηρία εργάζονται με πλήρη απασχόληση·

- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2019 οι ακαθάριστες ωριαίες αποδοχές των γυναικών ήταν κατά μέσο όρο χαμηλότερες κατά 14,1 % από αυτές των ανδρών στην ΕΕ⁹· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αποτελούν την πλειονότητα των εργαζομένων που αμείβονται με τον κατώτατο μισθό στην Ευρώπη¹⁰· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κύριοι παράγοντες που συμβάλλουν στο μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων είναι ο τομεακός διαχωρισμός γυναικών και ανδρών, η επικράτηση των γυναικών στη μερική απασχόληση και το γεγονός ότι είναι λιγότερο πιθανό οι γυναίκες να έχουν εποπτικές αρμοδιότητες σε σύγκριση με τους άνδρες ομολόγους τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων κυμαινόταν μεταξύ του 20 % και του 5 % σε ολόκληρη την ΕΕ¹¹·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες ηλικίας άνω των 65 ετών στην ΕΕ έλαβαν σύνταξη κατά μέσο όρο 29 % χαμηλότερη από εκείνη των ανδρών¹²· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με έρευνα του Eurofound σε ολόκληρη την ΕΕ, μεταξύ του 2010 και του 2019, το ποσοστό των γυναικών συνταξιούχων ηλικίας άνω των 65 ετών που αντιμετώπιζαν κίνδυνο φτώχειας ήταν περίπου 3 έως 4 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από το ποσοστό των ανδρών συνταξιούχων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια μεταξύ των ατόμων ηλικίας 75 ετών και άνω βρίσκεται σταθερά συγκεντρωμένη μεταξύ γυναικών, κυρίως λόγω του αντικτύπου των μη αμειβόμενων καθηκόντων φροντίδας που συνδέονται με το φύλο, των διαφορών, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, στις αμοιβές και στον χρόνο εργασίας, με συνακόλουθες μειωμένες συντάξεις, των διαφορετικών ηλικιών συνταξιοδότησης για άνδρες και γυναίκες σε ορισμένα κράτη μέλη, και του γεγονότος ότι περισσότερες ηλικιωμένες γυναίκες ζουν μόνες· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτούνται αποτελεσματικές δράσεις για τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων όσον αφορά την απασχόληση, τη φροντίδα, τις αμοιβές και τις συντάξεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει χώρα όπου η ισότητα των φύλων έχει πλήρως επιτευχθεί·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες ενδέχεται να πλήττονται ιδιαίτερα από τις οικονομικές ανισότητες λόγω των εισοδηματικών ανισοτήτων μεταξύ ανδρών και γυναικών, λόγω του χαμηλού ποσοστού των γυναικών με υψηλή αμοιβή και του γεγονότος ότι το εισόδημα των γυναικών αποτελείται κυρίως από μισθούς και, σε μικρότερο βαθμό, από εισόδημα εκ κεφαλαίων· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κίνδυνος της φτώχειας σε σχέση με την εμμηνόρροια μπορεί επίσης να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην κατάσταση των γυναικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι λυπηρό το γεγονός ότι τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής και τα προϊόντα και οι υπηρεσίες φροντίδας για παιδιά,

⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics

¹⁰ Eurofound, *Understanding the gender pay gap: What difference do sector and occupation make?*

[Κατανοώντας το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων και τη διαφοροποίηση μεταξύ του τομέα απασχόλησης και του επαγγέλματος] Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2021· Eurofound, *Minimum wages in 2021: Annual review*, σειρά Minimum wages in the EU, [Ελάχιστοι μισθοί 2021: ετήσια έκθεση] Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2021.

¹¹ Eurofound, *Understanding the gender pay gap: What difference do sector and occupation make?*

[Κατανοώντας το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων και τη διαφοροποίηση μεταξύ του τομέα απασχόλησης και του επαγγέλματος]

¹² <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210203-1>

ηλικιωμένους ή άτομα με αναπηρία εξακολουθούν να μην θεωρούνται βασικά αγαθά σε όλα τα κράτη μέλη·

- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Eurofound έχει τονίσει τη σημασία των πολιτικών που προωθούν την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων στην αμειβόμενη και μη αμειβόμενη εργασία φροντίδας, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών γονικής άδειας που αυξάνουν τη συμμετοχή των ανδρών σε μη αμειβόμενη εργασία φροντίδας, καθώς και τη βελτίωση των αμοιβών και των συνθηκών εργασίας σε γυναικοκρατούμενους τομείς, όπως η παροχή φροντίδας·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την εξάλειψη της φτώχειας μεταξύ των γυναικών γεγονός που δεν ωφελεί μόνο τις γυναίκες αλλά την οικονομία στο σύνολό της, έχοντας θετικό αντίκτυπο στο ΑΕΠ, τα επίπεδα απασχόλησης και την παραγωγικότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η βελτίωση της ισότητας των φύλων μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της ΕΕ από 6,1 έως 9,6 % και να δημιουργήσει 10,5 εκατομμύρια επιπλέον θέσεις εργασίας, κάτι που θα λειτουργούσε προς όφελος τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών, έως το 2050¹³·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εμπειρία των γυναικών στην αστεγία διαφοροποιείται λόγω φύλου· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες υποφέρουν από αστεγία και επισφαλή στέγαση εξαιτίας διακρίσεων, φτώχειας και έμφυλης βίας·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια των γονέων συχνά οδηγεί στη φτώχεια των παιδιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επένδυση σε πολιτικές στήριξης των γυναικών βελτιώνει επίσης και τις συνθήκες διαβίωσης των οικογενειών τους, ιδίως δε των παιδιών τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να σέβονται, να προστατεύουν και να υλοποιούν τα δικαιώματα των παιδιών σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δικαιώματα των παιδιών διακυβεύονται όταν επικρατούν συνθήκες φτώχειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξάλειψη της παιδικής φτώχειας περιλαμβάνεται στην αρχή 11 του ΕΠΚΔ·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σημαντικό μέρος του πληθυσμού των Ρομά στην Ευρώπη ζει υπό εξαιρετικά επισφαλείς συνθήκες, τόσο στις αγροτικές όσο και στις αστικές περιοχές, και σε πολύ κακές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βαθιά ριζωμένος, μόνιμος και διαρθρωτικός αντιαθιγγανισμός, ο οποίος είναι συχνά θεσμοθετημένος και κυβερνητικός, εξακολουθεί να υφίσταται σε όλα τα επίπεδα της ευρωπαϊκής κοινωνίας, γεγονός που αποτελεί σημαντικό εμπόδιο σε όλους τους τομείς της ζωής, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης και της απασχόλησης, κάτι που οδηγεί στη φτώχεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι η φτώχεια είναι κληρονομική, αναγκάζοντας τις εν λόγω κοινότητες να αντιμετωπίζουν δυσκολίες μεταξύ των γενεών·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Ρομά αντιμετωπίζουν διακρίσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε πρωτοβουλίες για την απασχόληση, όπως η Εγγυήσεις για τη νεολαία· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης συχνά δεν έχουν την ικανότητα να τους

¹³ <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

προσεγγίσουν ή εφαρμόζουν πρακτικές έμμεσων διακρίσεων·

- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση απαιτούν δράση, για να διασφαλιστεί ότι κανείς δεν μένει στο περιθώριο· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται σε όλα τα επίπεδα στους τομείς της ψηφιακής τεχνολογίας και της επιστήμης, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM) στην Ευρώπη και απασχολούνται λιγότερες γυναίκες, σε σύγκριση με τους άνδρες, σε καινοτόμες τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αντιστοιχούν μόλις στο 34 % των αποφοίτων στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM) και μόνο στο 17 % των ειδικών ΤΠΕ, ενώ κερδίζουν 19 % λιγότερα από ό,τι οι άνδρες στους τομείς της πληροφόρησης και της επικοινωνίας στην Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πολλαπλά χάσματα μεταξύ των φύλων, όπως το λεγόμενο «χάσμα των ονείρων» ή το «χάσμα των δικαιωμάτων» και η έλλειψη εκπροσώπησης των γυναικών σε ηγετικές θέσεις μπορεί να επηρεάσουν τις επιλογές σταδιοδρομίας και εκπαίδευσης των κοριτσιών από νεαρή ηλικία και, συνεπώς, συμβάλλουν στην αύξηση της ανισότητας σε ορισμένους τομείς της αγοράς εργασίας μεταξύ ανδρών και γυναικών, ιδίως στη σταδιοδρομία στους τομείς των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM)·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες, ιδίως εκείνες που ζουν σε αγροτικές περιοχές, έχουν συχνά περιορισμένη πρόσβαση σε προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και βελτίωσης των ψηφιακών δεξιοτήτων που είναι ουσιαστικά και για τις δύο μεταβάσεις, δεδομένου ότι τους παρέχουν την ευκαιρία να συνεχίσουν με επιτυχία τον επαγγελματικό τους βίο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση, η επαγγελματική κατάρτιση και η διά βίου μάθηση είναι υψίστης σημασίας για όλους·
1. ζητεί μια συνολική ευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση της φτώχειας που θα ενσωματώνει τη διάσταση του φύλου, με φιλόδοξους στόχους για τη μείωση της φτώχειας και των αστέγων και την εξάλειψη της ακραίας φτώχειας στην Ευρώπη έως το 2030, με βάση τους πρωταρχικούς στόχους που ορίζονται στο σχέδιο δράσης για τον ΕΠΚΔ, ιδίως μεταξύ των παιδιών, με συνεκτικές μετρήσεις και εστίαση στη διάσπαση του διαγενεακού κύκλου των κινδύνων φτώχειας· καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν στο ακέραιο τον ΕΠΚΔ με ιδιαίτερη έμφαση στους πρωταρχικούς στόχους της μείωσης τουλάχιστον 15 εκατομμυρίων ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, της απασχόλησης για τουλάχιστον το 78 % του πληθυσμού ηλικίας 20-64 ετών έως το 2030 και του 60 % τουλάχιστον του συνόλου των ενηλίκων που συμμετέχουν σε κατάρτιση κάθε χρόνο· υπογραμμίζει ότι η φτώχεια των γυναικών συνδέεται στενά με την παιδική φτώχεια, ότι τα μονογονεϊκά νοικοκυριά διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και ότι τα νοικοκυριά αυτά είναι πιθανότερο να διευθύνονται από γυναίκες· τονίζει ότι τα βαθύτερα αίτια της φτώχειας και ο αντίκτυπός της στα δικαιώματα των παιδιών θα πρέπει να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο της στρατηγικής, προκειμένου να εξασφαλιστούν βιώσιμα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα· ζητεί μια τέτοια στρατηγική να ενσωματώνει μια διατομεακή ανάλυση και προσέγγιση και να προσδιορίζει στοχευμένα μέτρα για τη στήριξη των πλέον περιθωριοποιημένων ατόμων· υπογραμμίζει ότι οι γυναίκες χαμηλού εισοδήματος, οι ηλικιωμένες γυναίκες, οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες Ρομά, οι γυναίκες που ανήκουν σε θρησκευτικές ή εθνοτικές μειονότητες, οι μετανάστριες, οι νέες γυναίκες, οι γυναίκες ΛΟΑΔΜ και οι μόνες μητέρες

αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες ανισότητες από εκείνες που υφίστανται για τις γυναίκες εν γένει· τονίζει ότι όλες οι γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανήκουν σε μειονότητες και ευάλωτες ομάδες, θα πρέπει να επωφελούνται από τους στόχους και τις δράσεις της στρατηγικής· επισημαίνει ότι η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει να συνάδει με τη δέσμευση της ΕΕ απέναντι στους ΣΒΑ 1, 5 και 10 και την Ατζέντα του 2030·

2. επισημαίνει ότι, για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της φτώχειας των γυναικών, απαιτούνται επαρκή εθνικά συστήματα ελάχιστου εισοδήματος σε όλα τα κράτη μέλη ως αναπόσπαστο μέρος μιας πολυδιάστατης, ολοκληρωμένης στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της φτώχειας· λαμβάνει υπό σημείωση τη δέσμευση της Επιτροπής να προτείνει σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το ελάχιστο εισόδημα το 2022· καλεί την Επιτροπή να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές στην επικείμενη σύσταση για να διασφαλίσει ότι δεν υπάρχουν διακρίσεις στα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος, όπου υπάρχουν τέτοια συστήματα, προκειμένου να σπάσει ο κύκλος της φτώχειας των ευάλωτων οικογενειών· υπογραμμίζει την ανάγκη τα συστήματα ελάχιστου εισοδήματος των κρατών μελών να διαθέτουν ισχυρή διάσταση του φύλου για την καταπολέμηση της εκθήλυνσης της φτώχειας και την εξασφάλιση ελάχιστου εισοδήματος για όσους διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο αποκλεισμού· υπογραμμίζει τη σημασία των ελάχιστων συντάξεων και των συντάξεων επιζώντων για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας των ηλικιωμένων γυναικών· τονίζει ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί η ανάγκη διασφάλισης αξιοπρεπών ελάχιστων συντάξεων στην προγραμματισμένη σύσταση του Συμβουλίου για το ελάχιστο εισόδημα το 2022· καλεί τα κράτη μέλη να αναλύσουν περαιτέρω τα δεδομένα σχετικά με συντάξεις γήρατος ανά φύλο και διάφορες ηλικιακές ομάδες·
3. υπενθυμίζει ότι η πρόταση για επαρκείς κατώτατους μισθούς αποσκοπεί στη μείωση της φτώχειας των εργαζομένων, ιδίως για τις γυναίκες· ζητεί την ταχεία έγκριση της προτεινόμενης οδηγίας που θα επιτρέψει ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης για τους εργαζομένους και τις οικογένειές τους· επισημαίνει ότι, δεδομένου του μεγαλύτερου ποσοστού γυναικών σε θέσεις εργασίας και τομείς με χαμηλές αποδοχές, οι βελτιώσεις στην επάρκεια των κατώτατων μισθών δεν μειώνουν μόνο τη φτώχεια στην εργασία, αλλά στηρίζουν επίσης την ισότητα των φύλων και μειώνουν τις μισθολογικές ανισότητες μεταξύ των φύλων· καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα και να εξετάσουν πιο συστηματικά το ποσοστό φτώχειας των εργαζομένων σε σχέση με το φύλο και συγκεκριμένες ομάδες, και τα καλεί να ενισχύσουν την ασφάλεια της απασχόλησης, να μειώσουν τις μισθολογικές ανισότητες και να αντιμετωπίσουν την ακούσια μερική απασχόληση, καταπολεμώντας τις διακρίσεις στις αμοιβές, συμπεριλαμβανομένης της γεφύρωσης του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η αξιοπρεπής εργασία αποτελεί βιώσιμη οδό εξόδου από τη φτώχεια·
4. τονίζει ότι είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν καλά σχεδιασμένες πολιτικές για την αγορά εργασίας, που αποσκοπούν στην εξάλειψη του χάσματος των φύλων που θέτει τις γυναίκες σε μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας, ιδίως όσον αφορά το χάσμα μεταξύ των φύλων στην απασχόληση, το μισθολογικό χάσμα των φύλων και το χάσμα στις συντάξεις των φύλων· καλεί τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, να δημιουργήσουν αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, με προσεγγίσεις παροχής ευκαιριών για τις ευάλωτες ομάδες σε ποιοτικές θέσεις εργασίας και απασχόληση, με αξιοπρεπείς μισθούς και κοινωνική προστασία· επισημαίνει ότι, ενώ

έχει σημειωθεί πρόοδος, εξακολουθούν να υπάρχουν ανισότητες μεταξύ των φύλων στην αγορά εργασίας που πρέπει να αντιμετωπιστούν· καλεί την Επιτροπή να υλοποιήσει και να παρακολουθεί στενά τους βασικούς στόχους που τίθενται στην στρατηγική για την ισότητα των φύλων μέσω συγκεκριμένων δράσεων· τονίζει τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στις προσπάθειες μείωσης του χάσματος των φύλων όσον αφορά την απασχόληση, τις αμοιβές και τις συντάξεις· επικροτεί την πρόταση οδηγίας για τη διαφάνεια των αμοιβών, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της αρχής της ίσης αμοιβής για όμοια εργασία ή για εργασία ίσης αξίας μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσω της μισθολογικής διαφάνειας και των μηχανισμών επιβολής, μειώνοντας έτσι το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων και βελτιώνοντας τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών γενικότερα, καθώς και επιτρέποντας στις γυναίκες που πλήττονται να ξεφύγουν από τη φτώχεια και τις καταστάσεις ενδοοικογενειακής βίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι κάθε τέτοια πρόταση καλύπτει όσο το δυνατόν περισσότερους εργαζομένους χωρίς διακρίσεις· τονίζει ότι η μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας θα πρέπει να επικεντρωθεί στη βιώσιμη και ποιοτική απασχόληση, μεταξύ άλλων σε μελλοντοστραφείς τομείς, προκειμένου να γεφυρωθεί το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων· τονίζει ότι ο διαχωρισμός της αγοράς εργασίας με βάση το φύλο μπορεί να υποτιμήσει τους γυναικοκρατούμενους τομείς και να οδηγήσει σε επισφαλείς συνθήκες εργασίας για τις γυναίκες σε αυτούς τους τομείς·

5. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τις ευκαιρίες για τις γυναίκες στην αγορά εργασίας, να μειώσουν την επιβάρυνση και τις ευθύνες των γυναικών και να στηρίζουν ενεργά τους άτυπους παρόχους φροντίδας, η πλειονότητα των οποίων είναι γυναίκες, παρέχοντας επαρκές εισόδημα στους εν λόγω φροντιστές, αυξάνοντας την ανάληψη των ευθυνών φροντίδας από τους άνδρες, διασφαλίζοντας προσβάσιμη και υψηλής ποιότητας επίσημη δημόσια και ιδιωτική φροντίδα παιδιών, ιδίως για παιδιά ηλικίας κάτω των τριών ετών, και υψηλής ποιότητας φροντίδα και υπηρεσίες για άτομα που χρήζουν φροντίδας και στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία, και παρέχοντας ψυχοκοινωνική στήριξη ή υπηρεσίες αρωγής σε άτυπους φροντιστές· καλεί τα κράτη μέλη να χρηματοδοτήσουν επαρκώς καλύτερες και οικονομικά προσιτές δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες, καθώς και να στηρίζουν μη κερδοσκοπικές κοινωνικές υπηρεσίες και άλλες κοινωνικές υποδομές, και να διασφαλίσουν την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες για τις γυναίκες και, εάν χρειαστεί, για τα εξαρτώμενα παιδιά τους και άλλα μέλη της άμεσης οικογένειάς τους που χρειάζονται φροντίδα ή στήριξη, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες, καθώς αυτό θα επέτρεπε σε περισσότερες γυναίκες να συμμετάσχουν στην αγορά εργασίας και θα εξασφάλιζε την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, και θα συνέβαλλε επίσης στη μείωση του κινδύνου φτώχειας των γυναικών και των εξαρτώμενων από αυτές προσώπων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η νομοθεσία της ΕΕ για την ισότητα των φύλων με άμεσο αντίκτυπο στη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας εφαρμόζεται και ότι η πρόοδος της παρακολουθείται στενά·
6. χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να παρουσιάσει το 2022 μια αναθεώρηση των στόχων της Βαρκελώνης για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα· παροτρύνει τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τη διαδικασία επίτευξης των στόχων της Βαρκελώνης παντού στην ΕΕ, ώστε να καταστεί δυνατή η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά

εργασίας, να δώσουν προτεραιότητα στη φιλόδοξη αναθεώρηση του στόχου των παιδιών ηλικίας κάτω των τριών ετών στην παιδική μέριμνα και να εξαλείψουν όλες τις διακρίσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες παιδικής μέριμνας μέσω επενδύσεων, αξιοποιώντας παράλληλα το πλήρες δυναμικό της ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά και των σχετικών κονδυλίων της ΕΕ, σε προσβάσιμες και ποιοτικές υπηρεσίες παιδικής φροντίδας για όλους· αναγνωρίζει ότι απαιτούνται προσπάθειες για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων ανισοτήτων όσον αφορά την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας· καλεί τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν την έλλειψη υπηρεσιών φύλαξης παιδιών μετά το σχολικό ωράριο και κατά τη διάρκεια των διακοπών· καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να αναπτύξουν παρόμοιους στόχους για τη μακροχρόνια περίθαλψη στο πλαίσιο της επικείμενης ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη φροντίδα, συμπεριλαμβανομένης μιας πρωτοβουλίας για τη μακροχρόνια φροντίδα το 2022, υιοθετώντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για όλες τις ανάγκες και τις υπηρεσίες φροντίδας, και καθορίζοντας ελάχιστα πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές ποιότητας για τη φροντίδα καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιώσιμη μακροχρόνια περίθαλψη που θα εγγυάται καλύτερη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες για όσους έχουν ανάγκη, καθώς και να διασφαλιστεί η συνεχής συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας και να αντιμετωπιστούν οι άνισες ευθύνες φροντίδας· τονίζει, επιπλέον, την ανάγκη θέσπισης μέτρων για την ενθάρρυνση των ανδρών να εισέρχονται σε σταδιοδρομίες παροχής φροντίδας· καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να άρει τα εμπόδια για τη θέσπιση της οδηγίας σχετικά με τις γυναίκες σε διοικητικά συμβούλια· τονίζει ότι η εκπροσώπηση των γυναικών σε ηγετικούς ρόλους μπορεί να επηρεάσει τις σχολικές επιλογές και τις επιλογές σταδιοδρομίας των κοριτσιών και των νέων γυναικών και να συμβάλει στην εξάλειψη των ανισοτήτων σε ορισμένους τομείς της αγοράς εργασίας όπου οι γυναίκες εκπροσωπούνται λιγότερο, καθώς και στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας σε γυναικοκρατούμενους τομείς·

7. σημειώνει ότι τα μέτρα για την παροχή κινήτρων για την απασχόληση των γυναικών μέσω της ισότιμης συμμετοχής των ανδρών στις ευθύνες φροντίδας, όπως, για παράδειγμα, αποτελεσματικά συστήματα άδειας πατρότητας και η αντιμετώπιση των φορολογικών διατάξεων που τιμωρούν τα άτομα που συμβάλλουν δευτερευόντως στο εισόδημα νοικοκυριού, που είναι κυρίως γυναίκες, μπορούν να συμβάλουν άμεσα ή έμμεσα στη μείωση του χάσματος μεταξύ των φύλων τόσο στην απασχόληση όσο και στους μισθούς· καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την ίση κατανομή των ευθυνών φροντίδας μεταξύ γυναικών και ανδρών μέσω μη μεταβιβάσιμων περιόδων άδειας μετ' αποδοχών μεταξύ των γονέων, κάτι που θα επέτρεπε στις γυναίκες να απασχολούνται όλο και περισσότερο σε απασχόληση πλήρους ωραρίου· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την άμεση και φιλόδοξη εφαρμογή της οδηγίας για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής·
8. υπογραμμίζει ότι πρέπει να διασφαλίζεται καθολική πρόσβαση σε δημόσιες, βασιζόμενες στην αλληλεγγύη και επαρκείς συντάξεις και συντάξεις γήρατος, ιδίως για τις γυναίκες, δεδομένου ότι η μέση συνταξιοδοτική διαφορά μεταξύ των φύλων εντός της ΕΕ παραμένει σημαντική και είναι σταθερή στο 29 %· υπογραμμίζει τη σημασία της ύπαρξης δημόσιων και επαγγελματικών συνταξιοδοτικών συστημάτων που παρέχουν επαρκές συνταξιοδοτικό εισόδημα πάνω από το όριο της φτώχειας και δίνουν στους συνταξιούχους τη δυνατότητα να διατηρήσουν το βιοτικό τους επίπεδο· καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο συνεκτίμησης της ανατροφής παιδιών και

άλλων ευθυνών άτυπης φροντίδας στα συνταξιοδοτικά συστήματα όταν οι γυναίκες δεν είναι σε θέση να αναλάβουν αμειβόμενη εργασία και να καταβάλουν κατάλληλες εισφορές, μεταξύ άλλων με τη μορφή ενός «συστήματος μονάδων κατοχύρωσης του χρόνου παροχής φροντίδας», προκειμένου να αντιμετωπιστεί το γεγονός ότι οι γυναίκες καλούνται συχνότερα να διακόψουν τη σταδιοδρομία τους για να εκπληρώσουν αυτές τις ευθύνες λόγω παγιωμένων ρόλων των φύλων· σημειώνει ότι οι επιπτώσεις της περιορισμένης διά βίου οικονομικής ανεξαρτησίας των γυναικών και οι ανισότητες μεταξύ των φύλων στην αγορά εργασίας καθίστανται ιδιαίτερος προφανείς μεταξύ των μεγαλύτερων ηλικιακών ομάδων, ιδίως εφόσον οι γυναίκες χηρεύουν ή ζουν μόνες τους· σημειώνει ότι το χάσμα μεταξύ των φύλων στα επίπεδα φτώχειας εις βάρος των γυναικών είναι υψηλότερο στην ηλικιακή ομάδα των 75 ετών και άνω, γεγονός που προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία, δεδομένου ότι οι γυναίκες στην ΕΕ αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του γηράσκοντος πληθυσμού·

9. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ισότιμες οικονομικές ευκαιρίες για τις γυναίκες κατά τη διάρκεια και μετά την κρίση της COVID-19· τονίζει ότι οι προσπάθειες ανάκαμψης θα πρέπει να ακολουθούν μια προσέγγιση που θα λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου, να επενδύουν στον τομέα της φροντίδας, να ενισχύουν τις ποιοτικές θέσεις εργασίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη, την αξιοπρεπή εργασία, τις δεξιότητες και την κατάρτιση, καθώς και την ανθεκτικότητα και τη δικαιοσύνη των κοινωνιών μας, και θα πρέπει να έχουν ισχυρή κοινωνική διάσταση για όλες τις γυναίκες, με διατομεακή προσέγγιση, για τη στήριξη των γυναικών από πιο ευάλωτες ομάδες, όπως οι γυναίκες σε μονομελή νοικοκυριά ή σε νοικοκυριά που δεν εργάζονται καθόλου, οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες Ρομά, οι γυναίκες που ανήκουν σε θρησκευτικές ή εθνοτικές μειονότητες, οι μόνες μητέρες, οι ηλικιωμένες γυναίκες, οι μετανάστριες, οι νέες γυναίκες, οι γυναίκες ΛΟΑΔΜ ή οι γυναίκες που φροντίζουν εξαρτώμενα άτομα, δεδομένου ότι διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο φτώχειας και απομόνωσης· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προτείνουν ένα σύστημα επίσημης αναγνώρισης των δεξιοτήτων που αποκτώνται ανεπίσημα κατά τις περιόδους παροχής φροντίδας, προκειμένου να βελτιωθεί η απασχολησιμότητα των γυναικών μετά τη λήξη των καθηκόντων φροντίδας· υπογραμμίζει ότι, ενώ, συνολικά, οι γυναίκες αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη πιθανότητα φτώχειας καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, η πανδημία COVID-19 έχει αυξήσει αυτή την πιθανότητα, καθώς τα μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας για την ανάσχεση της πανδημίας είχαν σημαντικό αντίκτυπο στους οικονομικούς τομείς (όπως η γαστρονομία, η φιλοξενία, το λιανικό εμπόριο, η φροντίδα, η οικιακή εργασία κ.λπ.) στους οποίους οι γυναίκες τείνουν να υπερεκπροσωπούνται·
10. σημειώνει ότι ένας από τους τομείς στους οποίους οι γυναίκες έχουν πληγεί δυσανάλογα έναντι των ανδρών είναι η ισότιμη πρόσβαση στην οικονομία, καθώς οι γυναίκες τείνουν να υπερεκπροσωπούνται στην Ευρώπη στην πρώτη γραμμή της πανδημίας, καθώς και στον τομέα των υπηρεσιών που έχει πληγεί ιδιαίτερα από την τρέχουσα κρίση, γεγονός που έχει οδηγήσει σε αύξηση των ποσοστών ανεργίας των γυναικών και, ως εκ τούτου, σε υψηλή πιθανότητα φτώχειας για τις γυναίκες στην ΕΕ·
11. σημειώνει με ανησυχία ότι η οικονομική απομόνωση και τα μειονεκτήματα που οι γυναίκες αντιμετωπίζουν για να εισαχθούν και να παραμείνουν στην αγορά εργασίας μεταφράζονται σε χαμηλότερους μισθούς, επισφαλείς συνθήκες εργασίας, χαμηλότερες συντάξεις και μεγαλύτερες πιθανότητες να πληγούν από φτώχεια και κοινωνικό

αποκλεισμό κατά τη διάρκεια του βίου τους·

12. καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν την ευελιξία για τους άνδρες καθώς και για τις γυναίκες, όσον αφορά το ωράριο εργασίας και την οργάνωση της εργασίας, προκειμένου να προωθηθεί ο συνδυασμός επαγγελματικού και οικογενειακού βίου·
13. υπογραμμίζει την ανάγκη προώθησης πολιτικών που ενισχύουν την οικονομία, βοηθώντας τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων να συμβάλουν στην ανάπτυξη μιας αγοράς εργασίας που δημιουργεί αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας·
14. τονίζει τον καίριο ρόλο όλων των ευρωπαϊκών ταμείων και προγραμμάτων στον κοινωνικό τομέα, ιδίως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης· επισημαίνει ότι, μέσω του ΕΚΤ+, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να στοχεύουν στον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της κρίσης, ιδίως στις γυναίκες, στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση, καθώς και στον συνδυασμό επαγγελματικού και ιδιωτικού βίου, στην καταπολέμηση της εκθήλυνσης της φτώχειας και των διακρίσεων λόγω φύλου στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση και κατάρτιση, και στη στήριξη των πλέον ευάλωτων ατόμων και στην καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας· καλεί τα κράτη μέλη να κάνουν πλήρη, αποτελεσματική και διαφανή χρήση αυτών των κονδυλίων όσο το δυνατόν πλησιέστερα στους ανθρώπους που τα χρειάζονται και, ως εκ τούτου, να διαβουλεύονται και να εμπλέκουν τις περιφερειακές και τοπικές αρχές στη χρήση των κονδυλίων· καλεί επίσης τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν τους στόχους για την ισότητα των φύλων σε όλα τα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και να διασφαλίσουν ότι στοχεύονται ειδικότερα οι πλέον ευάλωτες ομάδες γυναικών κατά τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό των εθνικών σχεδίων και στην υλοποίηση των χρηματοδοτούμενων έργων· υπενθυμίζει στα κράτη μέλη ότι όλα τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα πρέπει να συμμορφώνονται με το δίκαιο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, καθώς και με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία· συμμερίζεται την πρόβλεψη της Επιτροπής ότι, στο πλαίσιο της ανάκαμψης από την έξαρση της νόσου COVID-19, η καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας, και ιδίως η αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας, θα αποκτήσει ακόμη μεγαλύτερη σημασία κατά τα επόμενα έτη· ως εκ τούτου, επιμένει ότι κατά την περίοδο 2021-2027 θα πρέπει να επενδυθούν συνολικά τουλάχιστον 20 δισεκατομμύρια EUR στην ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά· καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως το ΕΚΤ+, ιδίως τα κονδύλια που διατίθενται για τη στήριξη των απόρων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι μορφές ακραίας φτώχειας με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο κοινωνικού αποκλεισμού, όπως η έλλειψη στέγης, η παιδική φτώχεια και η στέρηση τροφής·
15. τονίζει ότι οι γυναίκες όχι μόνο έχασαν σε δυσανάλογο βαθμό τη δουλειά τους κατά την έναρξη της πανδημίας, αλλά συνάντησαν επίσης μεγαλύτερα εμπόδια στην επανένταξη και την παραμονή τους στην αγορά εργασίας κατά την περίοδο μεταξύ των δύο πρώτων κυμάτων της πανδημίας COVID-19 και, ενώ οι προοπτικές απασχόλησης αυξήθηκαν κατά 1,4 % για τους άνδρες, αυξήθηκαν μόνο κατά 0,8 % για τις γυναίκες κατά την ίδια περίοδο· τονίζει ότι οι νέοι, και ιδίως οι νέες γυναίκες, έχασαν δυσανάλογα

περισσότερες θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια του πρώτου κύματος της πανδημίας· σημειώνει ότι οι προηγούμενες κρίσεις έχουν δείξει ότι η είσοδος στην αγορά εργασίας κατά τη διάρκεια ύφεσης μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα των νέων στην αγορά εργασίας για μία δεκαετία ή περισσότερο·

16. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, διασφαλίζοντας παράλληλα προοδευτικότητα στο φορολογικό σύστημα, εξαλείφοντας τις φορολογικές προκαταλήψεις λόγω φύλου και άλλες ανισότητες, υποβάλλοντας συγκεκριμένες, στοχοθετημένες και μετρήσιμες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο των προγραμμάτων χρηματοδότησης, σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης, και να προωθήσουν τη χειραφέτηση των γυναικών μέσω προσβάσιμης και χωρίς αποκλεισμούς τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και διά βίου μάθησης, με ιδιαίτερη προσοχή στα πλέον περιθωριοποιημένα άτομα, καθώς και την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, τη γυναικεία επιχειρηματικότητα και την εκπροσώπηση των γυναικών σε μελλοντοστραφείς τομείς, με στόχο τη διασφάλιση της πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας απασχόληση και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και απασχόλησης σε όλες τις ηλικιακές ομάδες· ζητεί από τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πολιτικές που συμβάλλουν στην απόκτηση δεξιοτήτων, την αναβάθμιση δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των γυναικών, ιδίως όσον αφορά την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να στηρίζουν την πρόσβαση των γυναικών σε ποιοτική διά βίου μάθηση και κατάρτιση, ιδίως μετά από περιόδους απουσίας για λόγους φροντίδας, λαμβάνοντας αυστηρά μέτρα για την αντιμετώπιση της έλλειψης χρόνου και πόρων, καθώς και του ψηφιακού χάσματος· ζητεί μεγαλύτερη προώθηση των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM), της ψηφιακής εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης, της διά βίου μάθησης, της τεχνητής νοημοσύνης και των χρηματοοικονομικών γνώσεων, καθώς και άλλων εγκάρσιων δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι περισσότερες γυναίκες εισέρχονται σε μελλοντοστραφείς τομείς και συμβάλλουν στην ανάπτυξή τους, καθώς και στην ανάπτυξη της κοινωνίας γενικότερα· καλεί τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν κονδύλια και προγράμματα της ΕΕ για τη στήριξη της διά βίου μάθησης και της κατάρτισης στους συγκεκριμένους τομείς των νέων ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM)· τονίζει ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα έχει προστιθέμενη αξία και θα πρέπει να υποστηρίζεται και να προωθείται·
17. καλεί τα κράτη μέλη να είναι φιλόδοξα όσον αφορά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά και της οδηγίας για τη διαφάνεια των αμοιβών, καθώς και της μελλοντικής οδηγίας για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην ΕΕ και της σύστασης για το ελάχιστο εισόδημα·
18. τονίζει ότι οι εθνικές προσπάθειες για τη διασφάλιση της ένταξης των Ρομά θα πρέπει να εντατικοποιηθούν σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να προωθήσει την ένταξη και, ως εκ τούτου, να διασφαλίσει τη συμμετοχή κοριτσιών και γυναικών Ρομά σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων όσων εργάζονται σε τοπικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο· επισημαίνει ότι αυτό θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να εστιάζει στην αναβάθμιση των

ορθών πρακτικών των κρατών μελών σε επίπεδο Ένωσης·

19. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπληρώσουν την οικονομική βοήθεια της ΕΕ με προγράμματα σπουδών και προγράμματα που παρέχουν σε ταλαντούχα κορίτσια και γυναίκες Ρομά την ευκαιρία να χρησιμοποιούν τη συνεχή εκπαίδευση για να απελευθερωθούν από τη διαγενεακή φτώχεια, προωθώντας την κοινωνική τους ένταξη και αναπτύσσοντας τις γνώσεις τους, με στόχο τη βελτίωση της κατάστασης των Ρομά· καλεί τα κράτη μέλη να υποδείξουν το επίπεδο υποστήριξης που θα χρειαστούν για να εφαρμόσουν τα προτεινόμενα μέτρα για την ένταξη του πληθυσμού των Ρομά·
20. υπενθυμίζει ότι οι περιοριστικοί ορισμοί του φαινομένου της αστεγίας αποκλείουν τις γυναίκες που βιώνουν αστεγία και αποκλεισμό από στέγαση, καθώς χρησιμοποιούν άτυπες και συχνά μη ασφαλείς ρυθμίσεις, όπως ο ύπνος στο δρόμο και τα προσωρινά καταλύματα, και προσπαθούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης αστέγων μόνο όταν έχουν εξαντληθεί αυτές οι άλλες επιλογές· επισημαίνει ότι, ως εκ τούτου, οι γυναίκες δεν λαμβάνονται υπόψη και υποτιμώνται στα στοιχεία σχετικά με τα ποσοστά αστέγων και, ως εκ τούτου, παραβλέπονται οι εμπειρίες και οι ανάγκες τους·
21. επισημαίνει ότι οι γυναίκες πλήττονται ιδιαίτερα από την κρίση στη στέγαση· τονίζει ότι το πρόβλημα των άστεγων γυναικών συχνά δεν αναδεικνύεται όσο θα έπρεπε και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να υπάρξει ειδική μέριμνα για την αντιμετώπισή του· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μια προσέγγιση με γνώμονα το φύλο στις εθνικές στρατηγικές τους για τους άστεγους, προκειμένου να στηρίξουν τις γυναίκες που βιώνουν αστεγία, οι οποίες συχνά έχουν υποστεί πολύπλοκες τραυματικές εμπειρίες και κινδυνεύουν να εκτεθούν εκ νέου σε τραυματισμό, όπως μέσω της ενδοοικογενειακής βίας, της κακοποίησης, τον χωρισμό από τα παιδιά τους, τον στιγματισμό και την έλλειψη ασφαλών και προστατευμένων χώρων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μια προσέγγιση με γνώμονα το φύλο στις πολιτικές τους για τη στέγαση, ιδίως μέσω της στήριξης γυναικών που βρίσκονται αντιμέτωπες με συγκεκριμένες καταστάσεις, όπως είναι για παράδειγμα οι μονογονεϊκές οικογένειες·
22. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ίδρυση της ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την καταπολέμηση της αστεγίας και την ανθρωποκεντρική και ολοκληρωμένη προσέγγισή της που δίνει προτεραιότητα στη στέγαση· ζητεί να εφαρμοστεί η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις εργασίες της, να συμπεριλάβει οργανώσεις για τα δικαιώματα των γυναικών και να εκπονήσει μελέτη σχετικά με την κατάσταση της αστεγίας που επηρεάζει γυναίκες στην Ευρώπη·
23. επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η δίκαιη μετάβαση πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στην ενεργειακή φτώχεια, αυξάνοντας τις δημόσιες επενδύσεις σε κοινωνικού χαρακτήρα, οικονομικά προσιτές και ενεργειακά αποδοτικές κατοικίες·
24. υπογραμμίζει τη διάσταση του φύλου στην ενεργειακή φτώχεια, η οποία επηρεάζει δυσανάλογα τις μόνες γυναίκες, τα μονογονεϊκά νοικοκυριά και τα νοικοκυριά με γυναίκες επικεφαλής, καθώς και ότι είναι αναγκαία η επικέντρωση στη συγκεκριμένη κατάσταση των γυναικών κατά την ανάλυση του αυξανόμενου κινδύνου ανισοτήτων και φτώχειας που απορρέουν από τις κλιματικές πολιτικές· επισημαίνει την ανάγκη να

λαμβάνεται καλύτερα υπόψη η ισότητα των φύλων στον τομέα της στέγασης και της αστικής ανάπτυξης· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν έναν ορισμό της ενεργειακής φτώχειας, ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη τις πτυχές του φαινομένου που συνδέονται με το φύλο, καθώς και να διασφαλίσουν πιο φιλόδοξες δράσεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας¹⁴. καλεί, σε αυτό το πλαίσιο, τα κράτη μέλη να υποβάλουν αναφορά σχετικά με τη διάσταση του φύλου στην ενεργειακή φτώχεια στο πλαίσιο των οικείων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα·

25. καλεί τα κράτη μέλη να εξαλείψουν τους φόρους επί των προϊόντων υγιεινής, οι οποίοι θέτουν δυσανάλογα σε κίνδυνο την αξιοπρέπεια των γυναικών με χαμηλότερο εισόδημα· εκφράζει τη βαθιά του λύπη για το γεγονός ότι, παρά τις προτεινόμενες αλλαγές στους κανόνες ΦΠΑ το 2018, ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν μειώσει ακόμα τους συντελεστές ΦΠΑ για τα προϊόντα υγιεινής·
26. σημειώνει ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν αυξήσει τις μορφές φροντίδας κατά τη διάρκεια της πανδημίας και έχουν θεσπίσει ειδικές διατάξεις για τα μονογονεϊκά νοικοκυριά· παροτρύνει τα κράτη μέλη να επεκτείνουν αυτές τις διατάξεις κατά την περίοδο της ανάκαμψης·
27. πιστεύει ότι είναι σημαντικό οι πολιτικές για την ισότητα των φύλων να αντιμετωπίσουν την ανισορροπία μεταξύ των φύλων τόσο στην αμειβόμενη όσο και στη μη αμειβόμενη εργασία φροντίδας, να αυξήσουν τη συμμετοχή των γυναικών σε ανδροκρατούμενους τομείς και να προωθήσουν την απασχόληση των ανδρών σε γυναικοκρατούμενους τομείς, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στην απασχόληση· τονίζει ότι η επιμονή του διαχωρισμού των θέσεων εργασίας με βάση το φύλο υποδηλώνει ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες μέσω των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλων κινήτρων για την ενθάρρυνση των νέων ανδρών και γυναικών να ασκούν επαγγέλματα που ταυτίζονται με το άλλο φύλο·
28. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι τα τρέχοντα στοιχεία για τη φτώχεια αποκαλύπτουν μόνο ένα μέρος του χάσματος μεταξύ των φύλων, καθώς οι δείκτες κινδύνου φτώχειας μετρούνται μέσω δεδομένων για τα νοικοκυριά τα οποία δεν αποκαλύπτουν την ενδοοικογενειακή κατανομή των πόρων και την πρόσβαση σε αυτούς· επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις του προς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση της συλλογής αναλυτικών δεδομένων, στατιστικών, ερευνών και αναλύσεων ανά φύλο, καθώς και για στήριξη και εφαρμογή μέτρων με στόχο τη βελτίωση της ανάπτυξης ικανοτήτων των θεσμικών οργανώσεων και των οργανισμών της κοινωνίας των πολιτών όσον αφορά τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων· καλεί ειδικότερα το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ενεργειακής Φτώχειας να παράσχει αναλυτικά δεδομένα ανά φύλο στο δημοσίως προσβάσιμο σύνολο δεικτών·
29. υπενθυμίζει ότι η κοινωνική αποστασιοποίηση και η καραντίνα λόγω της νόσου COVID-19 είχαν δραματικές επιπτώσεις στον αριθμό των περιστατικών βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των αυξημένων περιστατικών ενδοοικογενειακής

¹⁴ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 26ης Μαΐου 2016 σχετικά με τη φτώχεια: η διάσταση του φύλου, EE C 76 της 28.2.2018, σ. 93.

βίας και κακοποίησης παιδιών· υπενθυμίζει ότι η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών έχει αποδειχθεί ότι συμβάλλει τα μέγιστα στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παράσχουν οικονομική στήριξη στις γυναίκες που πέφτουν θύματα έμφυλης βίας και μεταβαίνουν σε ανεξάρτητη διαβίωση, και να ενισχύσουν την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση για οικονομικά προσιτή στέγαση, ως τρόπους βελτίωσης της οικονομικής ανεξαρτησίας και του βιοτικού επιπέδου τους.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	3.3.2022
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 41 - : 8 0 : 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Atidzhe Alieva-Veli, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Λουκάς Φουρλάς, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginell, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ādām Kósa, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzì, Giuseppe Milazzo, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Michal Šimečka, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Evelyn Regner, Eugenia Rodríguez Palop, Sara Skyttedal

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

41	+
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Λουκάς Φουρλάς, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Dennis Radtke, Sara Skyttedal, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo, Michal Šimečka, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Manuel Pizarro, Evelyn Regner, Marianne Vind
The Left	Leila Chaibi, Özlem Demirel, Eugenia Rodríguez Palop, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri, Tatjana Ždanoka

8	-
ECR	Giuseppe Milazzo, Margarita de la Pisa Carrión, Elżbieta Rafalska, Beata Szydło
ID	Dominique Bilde, Nicolaus Fest, France Jamet, Guido Reil

4	0
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli
NI	Ádám Kósa
PPE	Miriam Lexmann

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	16.6.2022
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 22 -: 0 0: 3
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Isabella Adinolfi, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Lina Gálvez Muñoz, Alice Kuhnke, Karen Melchior, Andželika Anna Mozdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Michiel Hoogeveen, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Predrag Fred Matić, Silvia Modig, Monika Vana
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παράγραφος 7) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Maria Walsh

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

22	+
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Christine Schneider, Maria Walsh
Renew	Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Lina Gálvez Muñoz, Predrag Fred Matić, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Silvia Modig, Sandra Pereira
Verts/ALE	Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Monika Vana

0	-

3	0
ECR	Michiel Hoogeveen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Annika Bruna

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή